

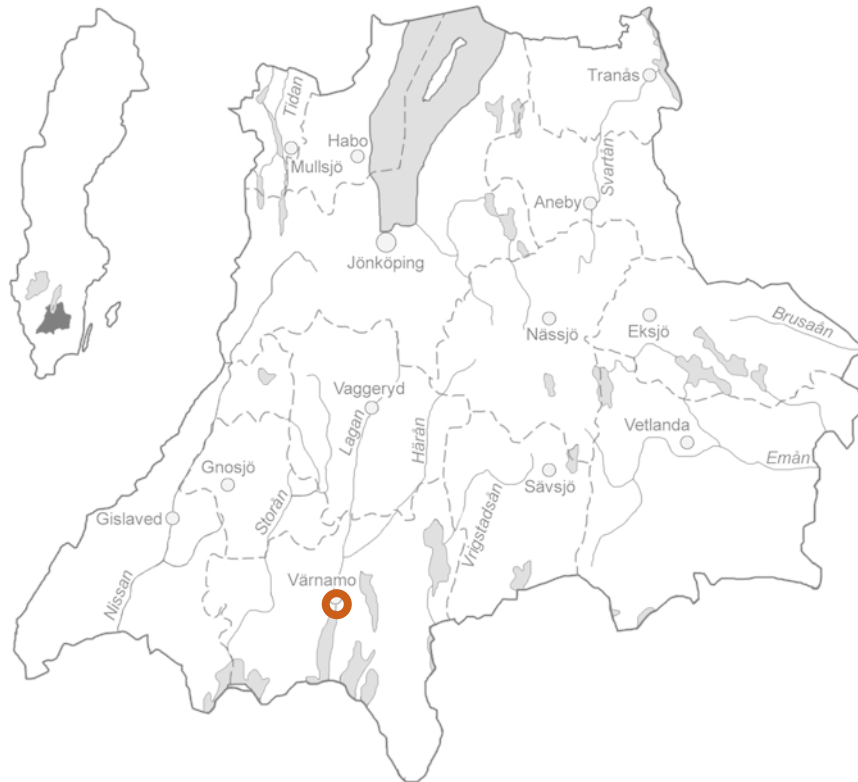
Spår av stenålder i Rörstorp

Arkeologisk utredning steg 2, inför detaljplan inom fastigheten Rörstorp 6:31 mfl, Värnamo socken och kommun, Jönköpings län

Spår av stenålder i Rörstorp

Arkeologisk utredning steg 2, inför detaljplan inom fastigheten Rörstorp 6:31 mfl, Värnamo socken och kommun, Jönköpings län

Jönköpings läns museums dnr: 2024-110
Länsstyrelsens dnr: 431-2958-2024

Rapport, foto och ritningar: Annie Rosén
Rapportgranskning: Mikael Nordström
Grafisk mall: Anna Stålhammar
Distribution: Digital pdf

Jönköpings läns museum, Box 2133, 550 02 Jönköping
Tel: 036-30 18 00
E-post: info@jkpglm.se
www.jonkopingslansmuseum.se

Upphovsrätt, om inget annat anges, enligt Creative Commons licens CC BY.
Kartor ur allmänt kartmaterial © Lantmäteriet. Ärende nr I2018/00079.

ISSN: 1103-4076

© JÖNKÖPINGS LÄNS MUSEUM 2024

Innehåll

Sammanfattning	5
Inledning	7
Målsättning och metod	7
Topografi	7
Fornlämnings- och kulturmiljö	8
Resultat	9
Okulärbesiktning i matjorden	9
Söschaktningen	10
L2024:3487, Boplatsoområde	10
Provrutor	12
Fynd	12
Utvärdering av undersökningsplanen	13
Administrativa uppgifter	14
Referenser	15
Tryckta källor och litteratur	15

Bilagor

Bilaga 1. Fyndlista	17
Bilaga 2. Anläggningslista	21
Bilaga 3. Provrutor och schakt	23
Bilaga 4. Kartserie	27

DEN UPDRAGSARKEOLOGISKA PROCESSEN

Uppdragsarkeologin regleras av 2 kap. 10–14§§ i Kulturmiljölagen samt genom allmänna råd och föreskrifter. Arkeologiska uppdrag indelas i flera etapper: arkeologisk utredning, förundersökning och undersökning. Processen syftar i första hand till att bevara fornlämningarna, vilket är grundtanken i kulturmiljölagen.

Arkeologisk utredning

Arkeologisk utredning brukar göras i två steg. Den första etappen, steg 1 (AU1), innebär att befintlig kunskap i form av arkivmaterial, äldre handlingar och historiska kartor samt litteratur och uppgifter om tidigare undersökningar sammanställs med syfte att se om fornlämningar berörs av arbetsföretaget. Därtill görs en fältinventering i syfte att lokalisera tidigare okända fornlämningar. Steg 2 (AU2) utgör den del som innebär markingrepp i form av sökschakt med grävmaskin och provrutsgrävning. Om det konstateras förekomst av fornlämningar så kan dessa, om de inte kan bevaras, gå vidare till en arkeologisk förundersökning.

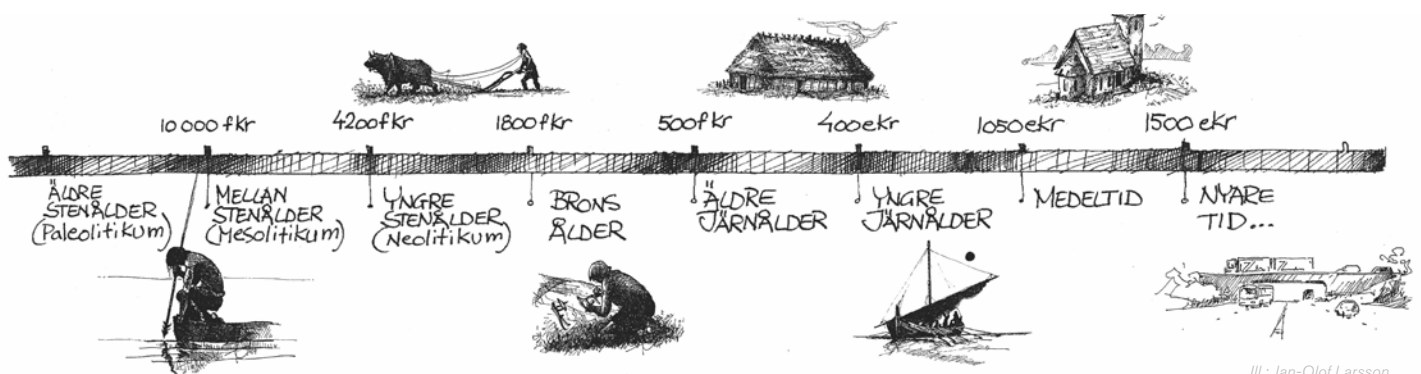
Arkeologisk förundersökning

En arkeologisk förundersökning (FU) syftar till att fastställa och beskriva fornlämningens karaktär, datering, utbredning och komplexitet samt att ta till vara fynd. Resultaten ska kunna ligga till grund för länsstyrelsens bedömning av kunskapspotentialen inför kommande beslut om tillstånd till ingrepp i en fornlämning. Förundersökningen ska också ge underlag för företagarens (exploatörens) vidare planering. Om fornlämningen efter förundersökning bedöms vara välbevarad och ha vetenskaplig potential går det vidare till nästa steg i processen - en arkeologisk undersökning.

Arkeologisk undersökning

En arkeologisk undersökning (UN) utförs med anledning av att en fornlämning behöver tas bort. Syftet med en arkeologisk undersökning är att dokumentera en fornlämning, ta till vara fornynd, rapportera och förmedla resultaten för att skapa kunskap av relevans för myndigheter, forskning och allmänhet. Dokumentationsmaterialet och fynden ska bevaras för framtiden samt tolkas vetenskapligt och infogas i ett kulturhistoriskt sammanhang. Undersökningen innebär att hela eller delar av fornlämningen slutgiltigt tas bort. Efter att fornlämningen tagits bort är marken fri att exploatera ur fornlämningssynpunkt.

Mer information om den uppdragsarkeologiska processen finns på Riksantikvarieämbetets hemsida.

Sammanfattning

Under en vecka i juli 2024 genomförde Jönköpings läns museum en arkeologisk utredning steg 2, på fastigheten Rörstorp 6:31 med flera, Värnamo socken och kommun, med anledning av detaljplanering av området. Utredningsområdet är beläget strax söder om Värnamo tätort, och omfattade cirka 5,4 hektar. Området bestod framförallt av åker.

Inför fältarbetet bad vi bonden att plöja hela åkerytan, som en arkeologisk metod, vilket visade sig vara effektivt för att hitta fynd i matjorden. Inom utredningsområdet påträffades 130 fynd av framförallt flinta och kvarts, och utifrån spridningsbilden av fynden så kan det konstateras att det rör sig om en relativt stor stenåldersboplats.

Figur 1. Utdrag ur digitala ekonomiska kartan. Skala 1:10 000.

Inledning

Med anledning av att Värnamo kommun planerar nybyggnation inom fastigheterna Rörstorp 6:31, Nöbböle 7:2 samt Nöbböle 7:5, så genomförde Jönköpings läns museum en arkeologisk utredning, steg 2, under en vecka i juli 2024. Utredningsområdet omfattade cirka 5,4 hektar, och området bestod framförallt av åker. Fält- och rapportansvarig var Annie Rosén, arkeolog vid Jönköpings läns museum.

Målsättning och metod

Syftet med utredningen var att fastställa om där fanns ej ovan jord synliga lämningar inom området, samt att preliminärt avgränsa dessa. Resultaten skulle kunna ligga som underlag för Länsstyrelsens kommande beslut samt för kommunen som planeringsunderlag.

Området är beläget på 150 meter över havet, och tangerar då den förmodade strandlinjen för Fornbolmens utbredning (Nilsson 1968), där flera stenåldersboplatser påträffats och undersökts. Strax söder om utredningsområdet är två kända stenåldersboplatser, L1972:6870 samt L2022:2065. Eftersom läget och närheten till kända stenålderslokaler indikerar stenåldersnärvaro så beslutades det att plöja hela åkern innan utredningen. Erfarenheten har visat att plöjning av ytorna som en arkeologisk metod är ett effektivt sätt för att genom okulärbesiktning av ytorna kunna identifiera fynd av bland annat brända ben, skärvsten och flinta. Metoden användes bland annat på L2022:2065, vilket gav ett bra resultat.

Utöver okulärbesiktning i flera omgångar över hela den nyplöjda åkern så sökschaktades ytan med hjälp av grävmaskin. Detta kompletterades med löpande metalledetektering samt provrutsgrävning, både på åkern samt i den mindre ytan med lövskog i sydväst, en yta som antogs vara förskonad från plöjning.

Samtliga fynd och påträffade anläggningar mättes in med nätverks-RTK i fält, direktuppkopplat mot ett webbaserat GIS-system (ArcGIS Online), vilket innebar att man i fält fick en direkt spridningsbild av fynd och anläggningar samt att all data säkerhetskopierades löpande.

Eftersom en arkeologisk utredning, steg 1, nyligen utförts i området, så genomfördes inga djupare kartstudier i detta skede (Vestbö-Franzen 2024).

Topografi

Området är beläget direkt söder om Värnamo tätort, i det område som kallas för Söderport. Området är något kuperat, och sluttar ner mot ån Lagan. I norr dominerar bebyggelsen av ett handels- och industriområde, och i nord-väst rinner Lagan genom hembygdsparken Apladalen. Direkt väster om utredningsområdet finns ett koloniområde.

Figur 2. Foto över utredningsområdet från norr. Till höger i bild, mot skogspartiet, syns det sandnäs som sträckte sig norr till söder där den största koncentrationen av fynd påträffades.

Området tangerar kurvan för 150 meter över havet, och räknas till det som sannolikt utgjort Fornbolmens strand. Större delen av utredningsområdet är åker, senast bevuxen med vall, med ett mindre upphöjt parti med uppvuxen lövskog i sydvästra delen. Jordarten är glacial grovsilt-finsand, innehåller en hel del stråk av fin silt och lera. Från det lilla skogspartiet i sydväst så sträcker sig en mindre sandås mot norr, inom utredningsområdet.

Fornlämnings- och kulturmiljö

En kartstudie utfördes i samband med den arkeologiska utredningen, steg 1, som föregick denna. Sammanfattningsvis konstateras där att området är intressant ur ett stenåldersperspektiv, då det ligger på ungefär 150 meter över havet, och kan knytas till Fornbolmens utsträckning (Vestbö-Franzen 2024).

I närområdet finns två kända stenåldersboplatser, även dessa på ungefär samma höjdkurva. L1972:6870 ligger cirka 300 meter rakt söder ut från nu aktuellt utredningsområde. Här har man påträffat slagen flinta, kvarts, kvartsit samt skärvsten, tillsammans med en härd, sot- och kolkoncentration samt brända ben (anmälan från Jönköpings läns museum, dnr 1999-199). Ytterligare cirka

400 meter rakt söderut finns L2022:2065, vilken har undersökts i samband med en utredning samt efterföljande förundersökning under 2022. Här påträffades slagen flinta och kvarts, men även bitar av slagg (Haglund 2022, Gustafsson 2023).

Mellan dessa två boplatsoområden har lösfynd bestående av flinta (L1970:1946) gjorts, och strax söder om utredningsområdet har en ensamliggande härd (L1971:9057) påträffats i samband med arkeologisk utredning 2011 (Borg 2011).

En närmre genomgång av fornlämnings- och kulturmiljö, samt tidigare undersökningar i området har redovisats i rapporten över den arkeologiska utredningen steg 1, se Vestbö-Franzén 2024.

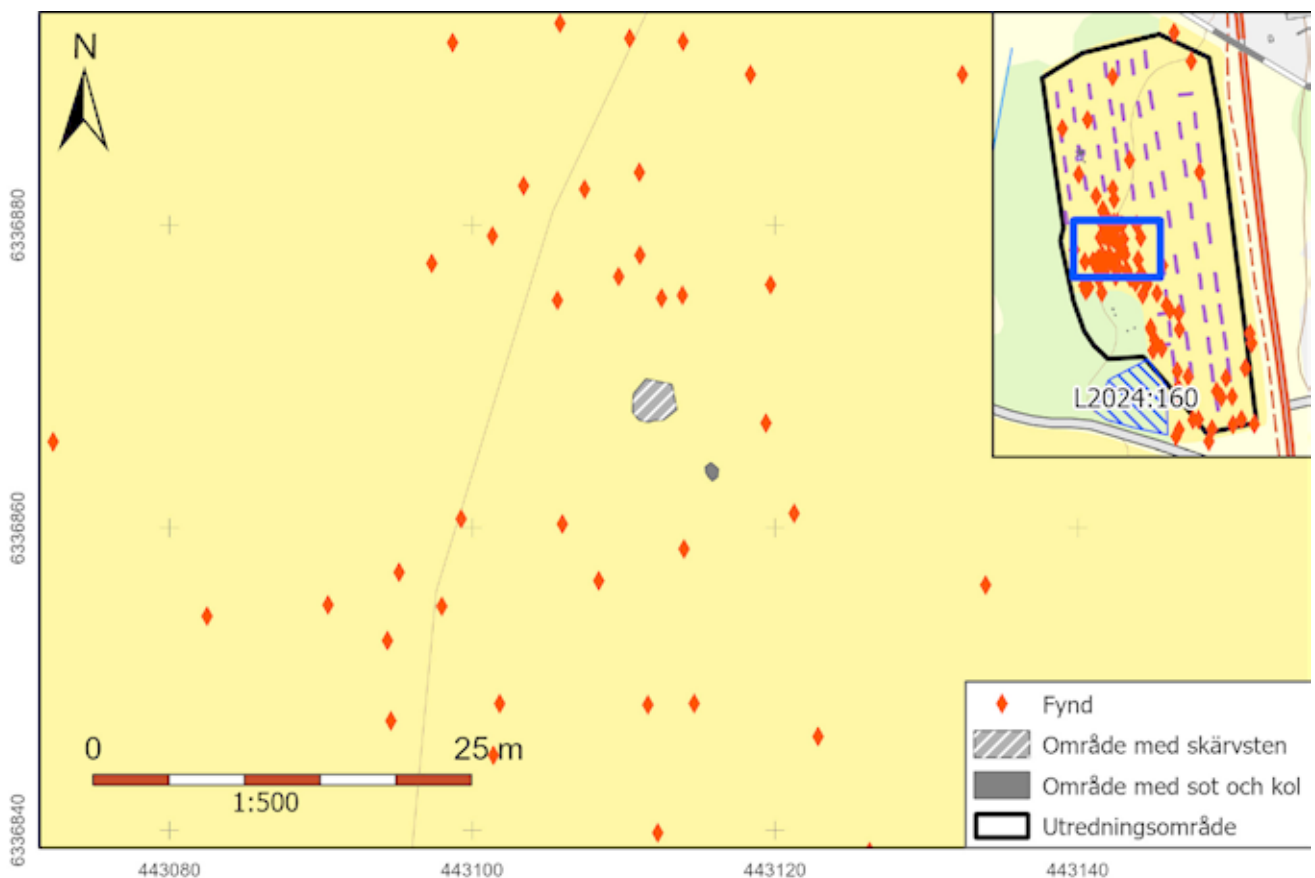
Resultat

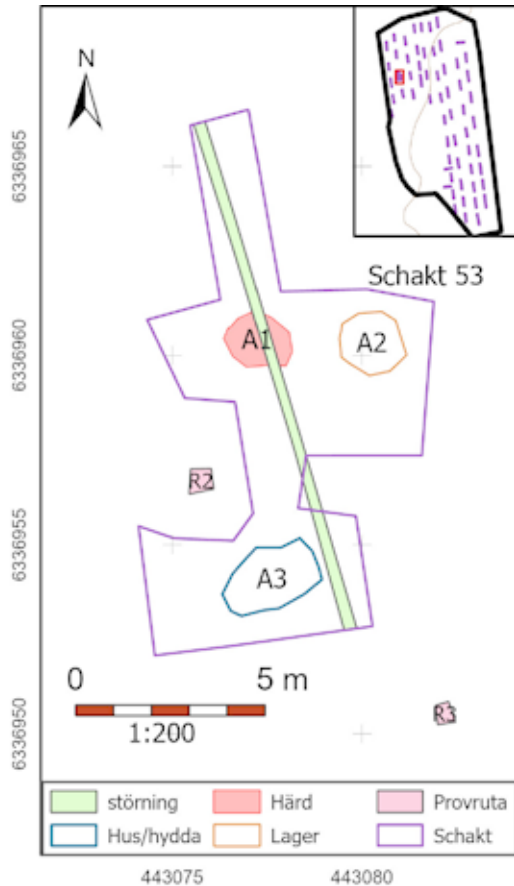
Okulärbesiktning i matjorden

Då större delen av utredningsområdet plöjdes inför den arkeologiska utredningen, som arkeologisk metod, så inleddes fältarbetet med att metodiskt gå över hela ytan. Detta visade sig vara en effektiv metod eftersom majoriteten av de fynd som omhändertogs påträffades i den uppluckrade matjorden, både vid besiktningstillfället och vid förflytningar över området.

Utöver lösfynd så påträffades även en koncentration av skärvsten samt ett område med mycket kol och sot, vilket kan indikera sönderplöjda härdar, se figur 3.

Figur 3. De två områdena med skärvsten och sot och kol som påträffades vid ytinventeringen. Områdena är belägna mitt på det sandnäs där majoriteten av fyndmaterialet kom.

Figur 4. L2024:3487, Boplatsovråde, bestående av härdrest A1, sot- och kollager A2 samt möjlig hyddbotten A3. Rakt igenom schaktet löper ett täckdike.

Sökschaktningen

Totalt grävdes 61 stycken schakt fördelat över större delen av utredningsområdet, och en yta av 1340 m² schaktades. Undergrunden var framförallt av fin silt till lera, och stor andel av matjorden var silt- och lerblandad. I områdena där fynden påträffades skiljde sig undergrunden väsentligt, den var där sandig och mer väl-dränerad. Det var ytterst få stenar i schakten, och undergrunden var relativt homogen, vilket gjorde att de anläggningar som påträffades var tydliga att urskilja. Djupet på schakten var 0,3–0,45 meter.

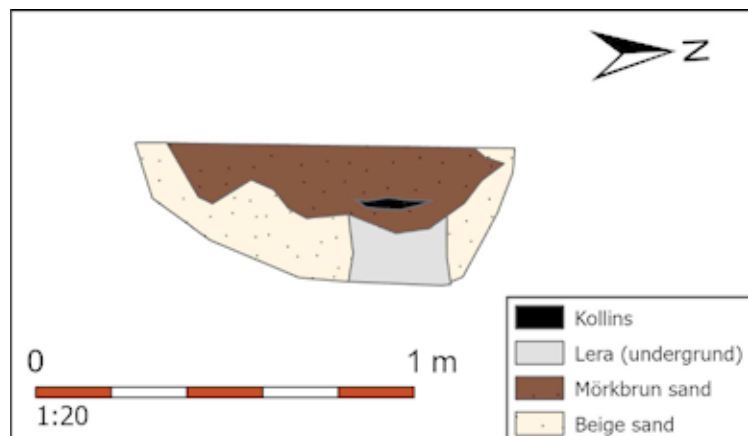
Schakt placerades ej i det lilla skogsbevaxta området, och inte heller på de fyndtäta områdena för att bevara dessa i utredningsskedet.

I den nordvästra delen kom de enda anläggningarna inom utredningen, i form av en härdrest, en sotfläck och vad som tolkas som en möjlig hyddbotten. Detta område avgränsades som ett boplatsovråde och registrerades, L2024:3487, se figur 4.

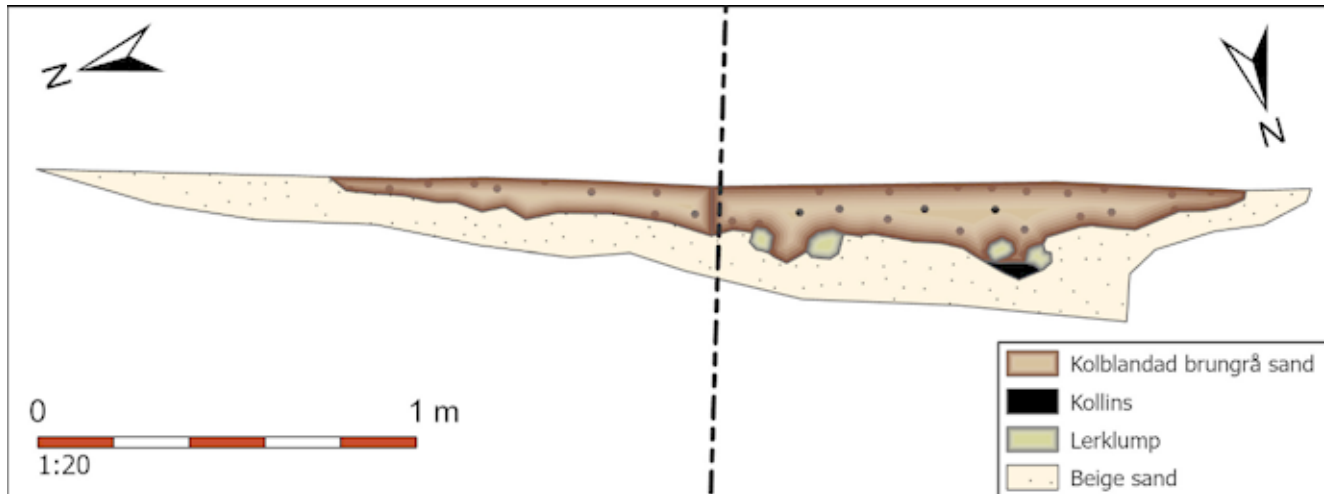
L2024:3487, Boplatsovråde

Boplatsslämningarna bestod av en eventuell hyddbotten, en härdrest och en sotfläck (se figur 4). Samtliga rensades fram för hand efter att schaktet breddats, med syfte att avgränsa anläggningarna. Ytan och schaktmassorna metalldetekterades löpande, men inga fynd påträffades.

Härdresten, A1, mättes in som en större yta, 1,5×1,7 meter, av mörkbrun kolblandad sand, men vid rensning krympte anläggningen till cirka 0,9×0,9 meter. Detta kan förklaras som ett resultat av den plöjning som skett, som då har plöjt ut de övre delarna av anläggningen på en större yta. Det som var kvar av anläggningen var en tydlig nedgrävning med fyllning av mörkbrun sand, varav 50% undersöktes och dokumenterades. Den innehöll ett litet antal skärviga stenar, 0,05–0,06 meter stora. Mot botten kom en kollins, och under anläggningens djupare del var ett lerparti. I övrigt bestod undergrunden av fin ljust beige sand. Djupet på anläggningen var cirka 0,2 meter. Ungefär 1 meter öster om härdresten var ett lager, A2, cirka 1,6×1,8 meter stort, med kol och sot, med enstaka skörbrända stenar.

Figur 5. Härdresten A1 i profil.

Den eventuella hyddbotten, A3, framkom 4,5 meter söder om härdresten. Den består av en lätt nersänkt yta med fyllning av gråbrun, något sot- och kolblandad sand. Storleken var cirka 2,7×1,8 i öst-västlig riktning. Ungefär 25% undersöktes, tillsammans med några av de störhål som omgav anläggningen. Djupet på hyddbotten var runt 0,1 meter. I profilen, se figur 6, fanns två stolphål, cirka 0,2 meter djupa, och det västra kantades i botten av en kollins. Runt båda störhålen fanns välavgränsade klumpar av fin homogen obränd lera. Dessa skulle möjligen kunna utgöra en skoning, alternativt så är de rester av vävtyngder. Det gick dock inte att avgöra någon form, eller plocka upp leran utan att den föll sönder. I övrigt påträffades inga fynd i anläggningen.

Runt om hyddbotten fanns störhål, 0,05–0,08 meter i diameter, och tre av dessa undersöktes till 50%. Fyllningen var av samma karaktär som den övriga hyddbotten, och djupet var 0,07–0,1 meter. Störhålen tolkas som del i konstruktionen, sannolikt väggar.

Efter avslutad schaktning återfylldes samtliga schakt.

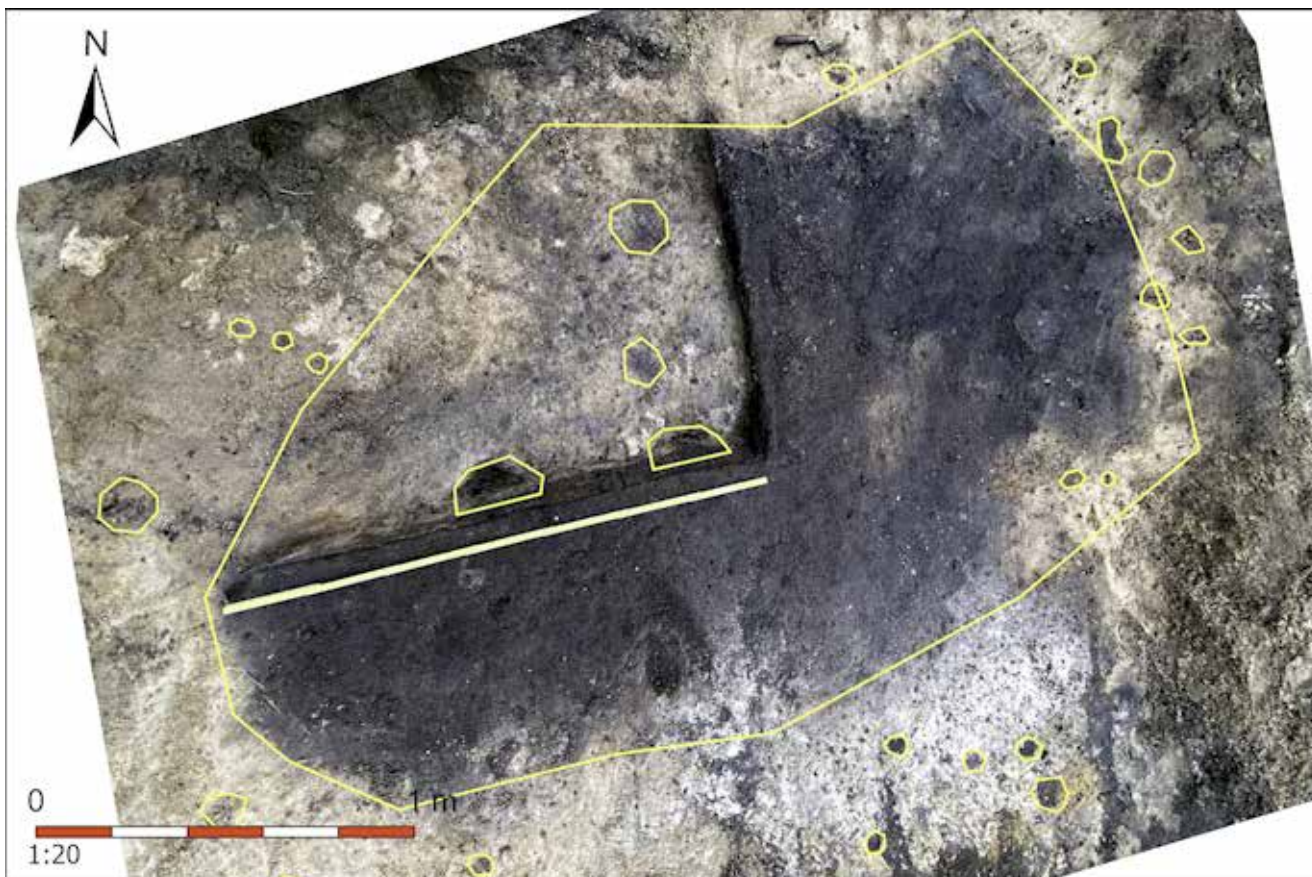
Figur 6. Hyddbotten, A3, i profil i vinkel. I de två fördjupningar, som tolkas som stolphål, fanns klumpar av obränd lera.

Figur 7. De framrensade lerklumparna i det västra stolphålet, i profilen. Ytterligare lerklumpar kom vid ytterligare rensning. I botten anas den kollins som kantade botten av stolphålet.

Figur 8. Härdresten A1 markerad med röd ellips, och sot- och kollagret under rensning i överkant av bilden. Foto från SV.

Figur 9. Rektifierat foto av den möjliga hyddbotten A3, efter framrensning och tagen profil. Runt om hyddbotten syns störhålen, markerade med gult.

Provrutor

Under utredningen grävdes sju provrutor, 0,6×0,6 meter stora, för hand. Två av dessa placerades intill området för hyddbotten, men inga ytterligare fynd eller anläggningar påträffades.

De övriga provrutorna koncentrerades på sandåsen och i skogspartiet. I R1, på åkern, påträffades en bit flinta (F128) och i R4 och R5 fanns stenar, varav cirka hälften var skörbrända. Övriga rutor var fyndtomma. Lista över grävda rutor finns i bilaga 2. Plan över provrutorna finns i kartserien, se bilaga 3.

Fynd

Nästintill alla fynden påträffades vid okulärbesiktningen av den nyplöjda åkern. Endast en bit flinta påträffades i samband med rutgrävning. Totalt sett genererade utredningen 130 fyndposter, där majoriteten utgörs av kvarts och flinta. 79 fyndposter utgörs av flinta och 45 av kvarts, resterande bergart och keramik. Majoriteten av kvarts- och flintföremålen är avslag (cirka 37%), men här finns också splitter, kärnor samt föremål som två tvärpilar, två brynen och ett yxämne.

Föremålen är framförallt koncentrerade till den sandås som stäcker sig genom området, samt den södra delen. Fyndspridningen gör att man kan avgränsa boplatsoområdet preliminärt. För plan över fynd och föremålstyp, se bilaga 3. Bilaga 1 innehåller fyndlista.

Figur 10. Närbild på tvärpil.

Utvärdering av undersökningsplanen

Syftet med utredningen var att utreda om det inom utredningsområdet finns forn- eller kulturlämningar som kan påverka arbetsföretaget samt att preliminärt avgränsa dessa. Detta bedömer vi att vi har uppfyllt.

Administrativa uppgifter

Länsstyrelsens dnr: 431-2958-2024
Länsstyrelsens beslutsdatum: 2024-04-22
Jönköpings läns museums dnr: 2024-110
Uppdragsgivare: Värnamo Kommun
Rapportansvarig: Annie Rosén
Rapportgranskning: Mikael Nordström
Fältansvarig: Annie Rosén
Fältpersonal: Lotten Haglund
Fältarbetstid: 2024-07-01–2024-07-05
Län: Jönköpings län
Kommun: Värnamo kommun
Socken: Värnamo socken
Församling Värnamo
Fastighetsbeteckning: Rörstorp 6:31 mfl.
Koordinater: N 6336958, E 443078
Koordinatsystem: Sweref 99 TM
Höjdsystem: RH 2000
Undersökningsyta: 5,4 ha
Fornlämningsnummer: L2024:3487
Fornlämningstyp: Boplatsområde
Tidsperiod: Stenålder
Fynd nr: JM.57091:1-130
Tidigare undersökningar: Jönköpings läns museum arkeo-
logisk rapport: 2024:02

Dokumentationsmaterialet förvaras i Jönköpings läns museums arkiv.

Referenser

Tryckta källor och litteratur

- Agertz, Jan, 2008. *Om ortnamn i Jönköpings län*. Småländska kultur-bilder 2008.
- Borg, Jan, 2011. *Väg 27 Mossle-Nöbbele. Arkeologisk utredning etapp 2 inför utbyggnad av befintlig väg 27, Värnamo socken i Värnamo kommun, Jönköpings län*. Jönköpings läns museum. Arkeologisk rapport 2011:76
- Gustafsson, Jörgen, *Nöbbele 7:2. Arkeologisk förundersökning av stenåldersboplatsen L2022:2065 inför planerad husbyggnation inom fastigheten Nöbbele 7:2, Värnamo socken i Värnamo kommun, Jönköpings län*. Jönköpings läns museum, arkeologisk rapport 2023:08.
- Haglund, Lotten, 2022. *Nöbbele 7:2. Arkeologisk utredning inför husbyggnation inom fastigheten Nöbbele 7:2, Värnamo socken i Värnamo kommun Jönköpings län*. Jönköpings läns museum, arkeologisk rapport 2022:09
- Nilsson, Erik, 1968. *Södra Sveriges senkvartära historia: geokronologi, is-sjöar och landhöjning = The late-quaternal history of Southern Sweden: geochonology, ice-lakes, land-uplift*. Stockholm: A&W.
- Vestbö-Franzén Ådel, 2024. *Rörstorp. Arkeologisk utredning, steg 1, inför detaljplanering inom Rörstorp 6:31 med flera fastigheter, Värnamo socken och kommun, Jönköpings län*. Jönköpings läns museum. Arkeologisk rapport 2024:02

ANTIKVARISK BEDÖMNING / KOMMENTAR

Antikvarisk bedömning görs utifrån Riksantikvarieämbetets praxis för tillämpning av kulturmiljölagen (KML). Lämningsstyperna och deras bedömning redovisas i den så kallade *Lämningsstyplistan* som är upprättad och ajourhållen av Riksantikvarieämbetet. Länsstyrelsen gör den slutliga bedömningen inom ett uppdrag.

Fornlämning

Fornlämning är en lämning som är skyddad enligt kulturmiljölagen. För att kunna bedömas som fornlämning måste den vara äldre än 1850. Tre kriterier måste också vara uppfyllda; det ska vara en lämning efter människors verksamhet under forna tider, som har tillkommit genom äldre tiders bruk och som är varaktigt övergiven. Det är förbjudet att utan tillstånd från länsstyrelsen rubba, ta bort, gräva ut eller på annat sätt ändra eller skada en fornlämning.

Övrig kulturhistorisk lämning

Övrig kulturhistorisk lämning används för kulturhistoriska lämningar som har tillkommit efter 1850, men som ändå anses ha ett antikvariskt värde. Bedömningen används även för vissa lämningar som inte uppvisar fysiska spår, till exempel fyndplats eller plats med tradition.

Möjlig fornlämning

Möjlig fornlämning anges för lämningar som kräver vidare utredning för att den antikvariska bedömningen ska kunna fastställas. Lämningsen måste vara bekräftad i fält. Möjlig fornlämning kan även anges för en lämning som har undersökts i samband med en arkeologisk undersökning, men där man inte kunnat fastställa lämningens utbredning.

Ingen antikvarisk bedömning

Ingen antikvarisk bedömning används för lämningar som blivit helt borttagna genom en arkeologisk undersökning eller helt förstörda. Lämningar som endast är kända via kartmaterial, skriftlig eller muntlig källa och inte har kunnat återfinnas i fält, kan inte heller ha en antikvarisk bedömning.

Ej fastställd

Den antikvariska bedömningen har inte fastställts. Avser till exempel boplatsslägen där en arkeologisk utredning steg 2 krävs för att eventuellt kunna finna spår som inte är synliga ovan mark.

Bilaga 1. Fyndlista

Fnr	Sakord	Material	Antal	Längd i mm	Bredd i mm	Vikt i gram	Fyndomständighet	Beskrivning	N	E
1	Avslag	Kvarts	1	20	16	3	Ytblock		6336723	443214
2	Kärna	Kvarts	1	33	9	7	Ytblock	Bipolär kärna	6336693	443205
3	Kärna	Kvarts	1	24	20	10,9	Ytblock	Plattformskärna	6336789	443174
4	Knacksten	Kvarts	1	60	55	253	Ytblock	Knacksten med knackyta i ena änden	6336807	443165
5	Övrig kvarts	Kvarts	3	36	22	54	Ytblock		6336807	443165
6	Avslag	Kvarts	1	11	10	0,3	Ytblock		6336571	443156
7	Kärna	Kvarts	2	21	18	22	Ytblock	Två plattformskärnor	6336822	443138
8	Övrig flinta	Flinta	1	20	13	2,8	Ytblock		6336834	443131
9	Övrig kvarts	Kvarts	1	19	18	4,9	Ytblock		6336824	443099
10	Övrig flinta	Flinta	1	37	24		Ytblock	Svallad flinta med krusa	6336831	443082
11	Splitter	Kvarts	1	0,8	0,5	0,1	Ytblock		6336831	443082
12	Splitter	Flinta	1	0,8	0,8	0,4	Ytblock		6336826	443084
13	Spånfragment	Flinta	1	11	0,8	0,5	Ytblock		6336843	443137
14	Avslag	Flinta	1	37	17	3,6	Ytblock		6336732	443173
15	Övrig flinta	Flinta	1	32	15	4,7	Ytblock	Bränd flinta	6336812	443161
16	Flintspån	Flinta	1	24	6	0,7	Ytblock		6336860	443106
17	Kärna	Kvarts	1	32	20	14	Ytblock	Plattformskärna	6336860	443106
18	Avslag	Kvarts	1	13	12	1,2	Ytblock		6336860	443106
19	Övrig kvarts	Kvarts	3	27	22	12,8	Ytblock		6336860	443106
20	Avslag	Flinta	1	20	15	2,6	Ytblock		6336861	443099
21	Avslag	Kvarts	1	11	7	0,3	Ytblock		6336861	443099
22	Splitter	Kvarts	2	10	0,4	0,8	Ytblock		6336861	443099
23	Avslag	Flinta	1	30	27	4,6	Ytblock		6336866	443072
24	Avslag	Flinta	2	18	15	1,4	Ytblock	Båda ser brända ut	6336883	443103
25	Avslag	Flinta	1	38	20	4,4	Ytblock		6336879	443101
26	Avslag	Flinta	1	25	17	3,2	Ytblock		6336857	443108
27	Kärna	Kvarts	1	23	17	13	Ytblock	Plattformskärna	6336857	443108
28	Splitter	Kvarts	1	9	5	0,2	Ytblock		6336857	443108
29	Avslag	Flinta	1	15	11	0,7	Ytblock		6336848	443112
30	Kärna	Kvarts	1	35	25	31,5	Ytblock	Möjlig en något svallad	6336848	443112
31	Övrig kvarts	Kvarts	1	18	16	8,5	Ytblock		6336848	443112
32	Avslag	Kvarts	1	27	17	5	Ytblock		6336846	443123
33	Kärna	Kvarts	1	20	11	6,3	Ytblock	Plattformskärna	6336846	443123

34	Övrig kvarts	Kvarts	1	13	6	0,8	Ytblock			6336846	443123
35	Avslag	Flinta	1	22	15	1,9	Ytblock	Krusta i ena sidan		6336856	443134
36	Splitter	Flinta	1	7	5	0,1	Ytblock	Troligen bränd		6336856	443134
37	Övrig kvarts	Kvarts	1	15	12	3	Ytblock			6336856	443134
38	Avslag	Kvarts	1	34	10	4	Ytblock			6336890	443132
39	Spånfragment	Flinta	1	16	15	1,8	Ytblock	Med bruksretusch längs ena kanten		6336952	443126
40	Avslag	Flinta	1	14	3	0,4	Ytblock			6336867	443119
41	Kärna	Kvarts	3	34	30	60	Ytblock			6336876	443120
42	Avslag	Flinta	1	11	7	0,1	Ytblock				
43	Splitter	Flinta	1	0,8	0,7	0,1	Ytblock			6336861	443121
44	Kärnfragment	Flinta	1	20	12	1,8	Ytblock			6336722	443172
45	Keramik	Lera	1	15	10	1,6	Ytblock			6336892	443114
46	Tvärpil	Flinta	1	22	14	2	Ytblock			6336892	443110
47	Avslag	Kvarts	1	23	17	2,5	Ytblock			6336882	443107
48	Avslag	Flinta	1	15	9	0,9	Ytblock			6336882	443107
49	Avslag	Flinta	2	25	12	4,9	Ytblock			6336882	443107
50	Övrig flinta	Flinta	1	11	9	0,5	Ytblock			6336883	443111
51	Avslag	Flinta	1	17	13	2,5	Ytblock			6336877	443110
52	Övrig kvarts	Kvarts	1	20	14	4,6	Ytblock			6336877	443110
53	Spånskrapa	Flinta	1	45	26	13,4	Ytblock	Enkel spänskrapa		6336875	443113
54	Övrig flinta	Flinta	1	31	21	13,7	Ytblock	Svallad, med krusta		6336848	443115
55	Splitter	Flinta	1	7	6	0,1	Ytblock			6336848	443115
56	Kärna	Kvarts	1	22	17	5,4	Ytblock			6336830	443086
57	Splitter	Flinta	1	9	8	0,1	Ytblock			6336890	443118
58	Övrig kvarts	Kvarts	1	20	19	10,1	Ytblock			6336890	443118
59	Splitter	Flinta	1	9	4	0,1	Ytblock			6336875	443114
60	Avslag	Flinta	1	44	13	5,7	Ytblock	Bruksretusch längs ena sidan		6336878	443111
61	Övrig flinta	Flinta	1	28	15	9,1	Ytblock			6336983	443061
62	Splitter	Flinta	1	10	0,5	0,6	Ytblock			6336893	443106
63	Avslag	Flinta	1	21	19	1,7	Ytblock			6336918	443093
64	Splitter	Flinta	1	7	4	0,1	Ytblock			6336824	443152
65	Splitter	Flinta	1	7	4	0,1	Ytblock			6336779	443150
66	Avslag	Flinta	1	19	14	1,2	Ytblock			6336904	443100
67	Avslag	Flinta	1	12	7	0,4	Ytblock			6336701	443187
68	Avslag	Flinta	1	14	4	0,1	Ytblock			6336788	443146

69	Avslag	Flinta	1	14	10	0,2	Ytblock				
70	Splitter	Kvarts	1	11	7	0,3	Ytblock				
71	Avslag	Flinta	2	29	22	5	Ytblock	Det ena bränt	6336892	443099	
72	Avslag	Flinta	1	16	12	1	Ytblock	Bränt	6336914	443111	
73	Mikrospånkärna	Flinta	1	15	14	2,9	Ytblock		6336925	443109	
74	Övrig kvarts	Kvarts	2	15	8	1,8	Ytblock		6336925	443109	
75	Övrig flinta	Flinta	1	17	14	2,9	Ytblock		6336877	443097	
76	Avslag	Flinta	2	22	13	2,2	Ytblock		6336848	443102	
77	Avslag	Flinta	2	20	18	4,8	Ytblock		6336857	443095	
78	Tvärpil	Flinta	1	17	10	1,4	Ytblock		6336853	443094	
79	Skrapa	Flinta	1	18	14	2,3	Ytblock		6336853	443094	
80	Avslag	Flinta	1	19	8	0,4	Ytblock		6336853	443094	
81	Avslag	Flinta	1	18	7	0,9	Ytblock		6336769	443148	
82	Avslag	Kvarts	1	16	12	2	Ytblock		6336681	443202	
83	Skrapa	Flinta	1	22	20	8	Ytblock	Svallad, med krusa i ena sidan	6336697	443246	
84	Övrig flinta	Flinta	1	31	26	17,7	Ytblock	Svallad, med krusa	6336697	443225	
85	Övrig kvarts	Kvarts	2	32	23	26,1	Ytblock		6336686	443171	
86	Övrig kvarts	Kvarts	1	32	18	8,3	Ytblock		6336702	443234	
87	Övrig flinta	Flinta	1	39	26	17,1	Ytblock	Med krusa	6336729	443210	
88	Kärna?	Antracit?	1	58	44	159	Ytblock	Recent?	6336775	443244	
89	Övrig flinta	Flinta	1	20	18	7,9	Ytblock	Svallad	6336785	443242	
90	Avslag	Flinta	1	19	15	1,7	Ytblock	Med krusa	6336751	443237	
91	Övrig flinta	Flinta	1	24	23	9,2	Ytblock	Svallad	6336751	443237	
92	Avslag	Flinta	1	23	12	3,9	Ytblock	Med bruksretuscher och krusa, ev. svallad	6336724	443225	
93	Avslag	Flinta	1	25	20	4,9	Ytblock		6336742	443219	
94	Avslag	Flinta	1	22	19	3,3	Ytblock		6336941	443193	
95	Bryne	Bergart	1	51	32	25,8	Ytblock		6337048	443185	
96	Övrig flinta	Flinta	1	35	24	17,5	Ytblock		6337048	443185	
97	Övrig kvarts	Kvarts	1	44	28	28,2	Ytblock		6337076	443169	
98	Övrig flinta	Flinta	1	21	15	6,4	Ytblock	Svallad och med krusa	6337033	443109	
99	Bryne	Lerskiffer?	1	52	19	10,5	Ytblock		6336991	443085	
100	Avslag	Flinta	1	13	5	0,2	Ytblock		6336939	443077	
101	Övrig flinta	Flinta	2	13	10	1,6	Ytblock		6336837	443096	
102	Avslag	Flinta	1	11	8	0,4	Ytblock	Bränt	6336840	443112	

103	Övrig kvarts	Kvarts	2	23	11	7,2	Ytblock		6336840	443112
104	Övrig kvarts	Kvarts	3	23	23	25,5	Ytblock		6336837	443096
105	Övrig flinta	Flinta	1	27	27	14,5	Ytblock		6336845	443101
106	Övrig kvarts	Kvarts	1	12	11	1,7	Ytblock		6336845	443101
107	Skrapa	Flinta	1	17	13	2,3	Ytblock		6336847	443095
108	Avslag	Flinta	1	18	10	0,2	Ytblock		6336847	443095
109	Övrig kvarts	Kvarts	1	23	20	11,1	Ytblock		6336847	443095
110	Avslag	Kvarts	1	12	10	1	Ytblock		6336847	443095
111	Avslag	Flinta	1	37	17	6,3	Ytblock		6336854	443082
112	Avslag	Flinta	1	32	25	4,5	Ytblock		6336855	443090
113	Splitter	Flinta	1	5	2	0,1	Ytblock		6336855	443090
114	Avslag	Flinta	2	28	22	5,4	Ytblock	Den ena har bruksretusch	6336855	443098
115	Mikrospån-fragment	Flinta	1	7	3	0,1	Ytblock		6336839	443126
116	Övrig flinta	Flinta	1	23	18	3,2	Ytblock	Har bruksretusch och krusta	6336833	443143
117	Avslag	Flinta	1	17	8	0,7	Ytblock		6336833	443143
118	Övrig kvarts	Kvarts	1	21	10	3	Ytblock		6336833	443143
119	Yxämne	Bergart	1	146	48	639	Ytblock	Möjligen förarbete till skafthålsyx utan påbörjat hål	6336692	443173
120	Övrig flinta	Flinta	1	38	36	65,7	Ytblock		6336723	443168
121	Övrig kvarts	Kvarts	1	90	43	137	Ytblock		6336791	443146
122	Avslag	Flinta	1	15	9	0,5	Ytblock		6336791	443146
123	Övrig kvarts	Kvarts	1	33	27	14,5	Ytblock		6336770	443157
124	Övrig kvarts	Kvarts	1	33	26	14,4	Ytblock		6336748	443172
125	Avslag	Flinta	1	15	12	1,2	Ytblock		6336748	443172
126	Övrig kvarts	Kvarts	1	76	66	164	Ytblock	Med bruksretusch	6336804	443173
127	Avslag	Flinta	1	15	10	1	Ytblock		6336702	443192
128	Övrig flinta	Flinta	1	11	8	1,1	Rutgrävning		6336877	443136
129	Fossil		1	20	14	7,5	Ytblock		6336877	443136
130	Övrig kvarts	Kvarts	5	48	35	187	Ytblock i nordöstra delen av åkern, ej inmätta		6336877	443136

Bilaga 4. Anläggningslista

ID	Kontext-typ	Undersökt andel i %	Längd (m)	Bredd (m)	djup/ tjocklek (m)	Fyllningstyp	Beskrivning & tolkning
A1	Härd	50	1,5	1,7	0,2	Sand	Anläggningen tolkas som en härdrest. Den inmätta utbredningen krympte vid rensning till 0,9x0,9m. Mot botten en kollins, och i samma nivå finns skörbrända stenar 0,05-0,06m. Undergrunden av sand, men under anläggningens djupaste del är lera. PK och PM är sparade för eventuell framtida analys.
A2	Lager		1,6	1,8	0,1	Lera	Ett lager av kol och sot, inbäddat i lera. Leran naturlig, men har blivit färgad av kolet.
A3	Hus/hydd?	25	2,7	1,8	0,1	Sand	Ett gråbrunt lager, något sot- och kolblandad sand. Tolkas som hyddbotten, och runt om finns störhål och i den grävda profilen finns två fördjupningar som tolkas som mindre stolphål. PM och PK taget för eventuell framtida analys.
A4	Fyndområde		3	3			Ett område med skörbränd sten i ytan av den plöjda åkern.
A5	Fyndområde		1	1			Ett område med kol och sot i ytan av den plöjda åkern.

Bilaga 2. Schakt och provgropar

Provrutor

ID	Beskrivning & tolkning	Fynd
1	Provruta, 0,6x0,6m, 0,45m djup. Kompakt sandig siltig matjord, mot botten gul sand. Inga fynd,	
2	Provruta, 0,6x0,6m, 0,2m djup. Sandig silt, mot botten sand. Fynd av flinta	Flinta. F128
3	Provruta, 0,6x0,6m, 0,4m djup. Kompakt sandig brun matjord med lerinslag. I botten hårdare skorpa och därunder lös fin ljus sand.	
4	Provruta, 0,6x0,6m, 0,26m djup. Fyllning av silt. Ett antal stenar, en större - ca 0,25m, och flera 0,05-0,1m, varav några är skörbrända.	Skörbränd sten
5	Provruta, 0,6x0,6m, 0,26m djup. Fyllning av silt. Flera stenar 0,05-0,1m, varav några är skörbrända.	Skörbränd sten
6	Provruta, 0,6x0,6m, 0,6m djup. Brun sandig matjord, med lite grus och småsten, 0,02-0,07m.	
7	Provruta, 0,6x0,6m, 0,3m djup. Mycket rötter. Fin ljusbrun silt i övre delen, kompakt gulbrun hårt packad silt. I fyllet fanns både glas och porslin.	Glas och porslin

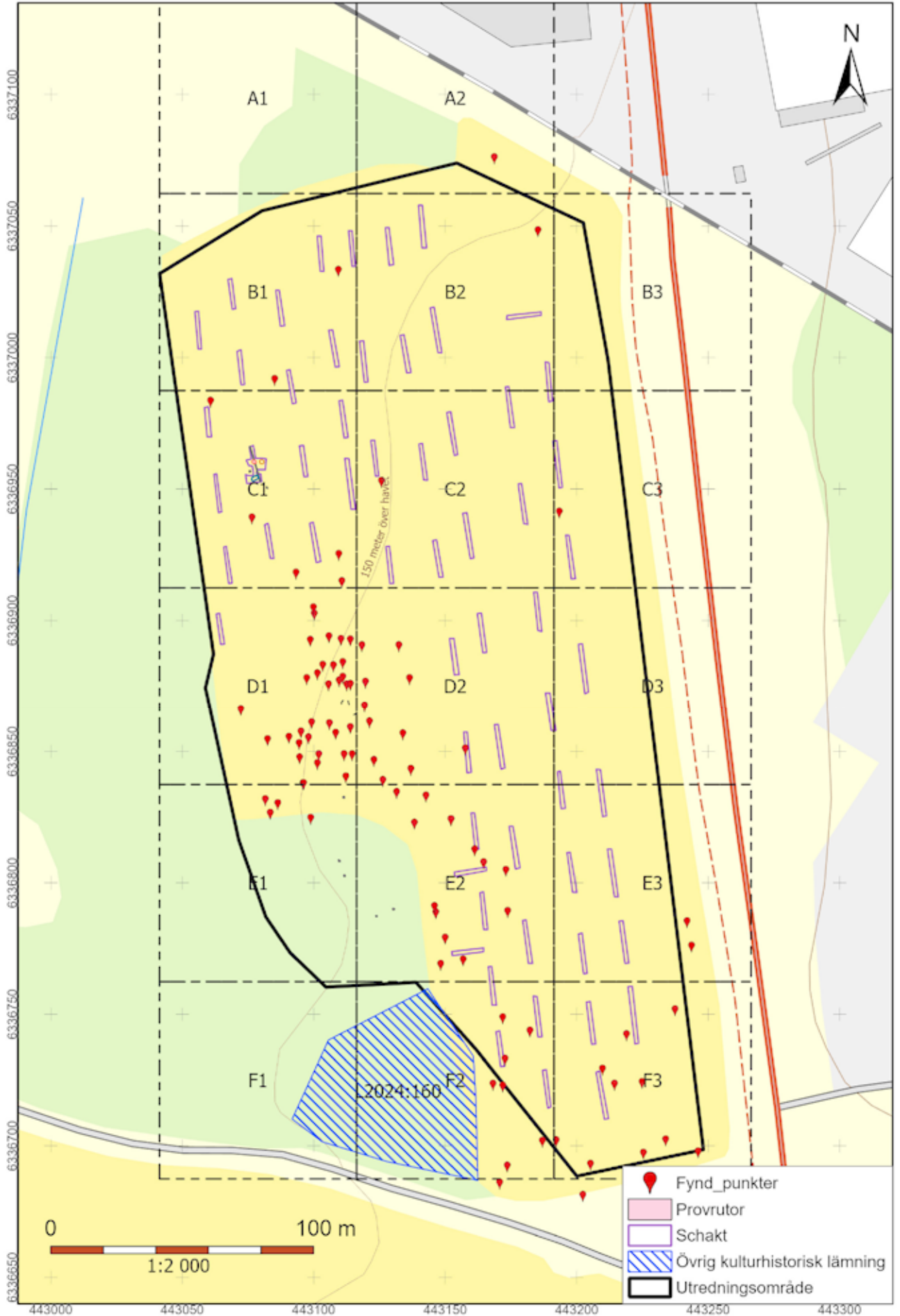
Schakt

Schakt	Kontexttyp	Undersökningsmetod	Längd (m)	Bredd (m)	Djup (m)	Yta (m ²)	Beskrivning & tolkning
1	Schakt	Grävmaskin	13,4	1,5	0,4	19,4	Brun silt- och lerblandad matjord. Lera i botten.
2	Schakt	Grävmaskin	14,6	1,5	0,4	21,0	Brun silt- och lerblandad matjord. Sandig undergrund
3	Schakt	Grävmaskin	14,3	1,5	0,4	19,5	Brun silt- och lerblandad matjord. Sandig till siltig undergrund
4	Schakt	Grävmaskin	13,8	1,4	0,4	19,2	Brun silt- och lerblandad matjord. Sandig undergrund
5	Schakt	Grävmaskin	14,3	1,4	0,4	18,9	Silt- och lerblandad ljusbrun-grå matjord. Sandig siltig undergrund.
6	Schakt	Grävmaskin	15,8	1,5	0,4	22,6	Silt- och lerblandad ljusbrun-grå matjord. Sandig siltig undergrund.
7	Schakt	Grävmaskin	16,7	1,4	0,4	23,2	Silt- och lerblandad ljusbrun-grå matjord. Sandig siltig undergrund.
8	Schakt	Grävmaskin	16,4	1,5	0,4	26,0	Silt- och lerblandad ljusbrun-grå matjord. Sandig siltig undergrund.
9	Schakt	Grävmaskin	16,7	1,6	0,4	25,9	Silt- och lerblandad ljusbrun-grå matjord. Siltig sand i undergrunden.
10	Schakt	Grävmaskin	15	1,5	0,4	22,2	Silt- och lerblandad ljusbrun-grå matjord. Sandig siltig undergrund.
11	Schakt	Grävmaskin	17,5	1,5	0,4	25,6	Silt- och lerblandad ljusbrun-grå matjord. Sandig siltig undergrund.
12	Schakt	Grävmaskin	16,5	1,5	0,4	23,1	Silt- och lerblandad ljusbrun-grå matjord. Sandig siltig undergrund. En sten, 0,2m i botten.
13	Schakt	Grävmaskin	17,7	1,5	0,4	25,6	Silt- och lerblandad ljusbrun-grå matjord. Sandig siltig undergrund.
14	Schakt	Grävmaskin	16,3	1,5	0,4	24,9	Silt- och lerblandad ljusbrun-grå matjord. Sandig siltig undergrund med fläckvis av lera.
15	Schakt	Grävmaskin	13	1,3	0,5	17,9	Silt- och lerblandad ljusbrun-grå matjord. Ljust gul sandig siltig undergrund. Enstaka stenar i matjorden, 0,05-0,2m.

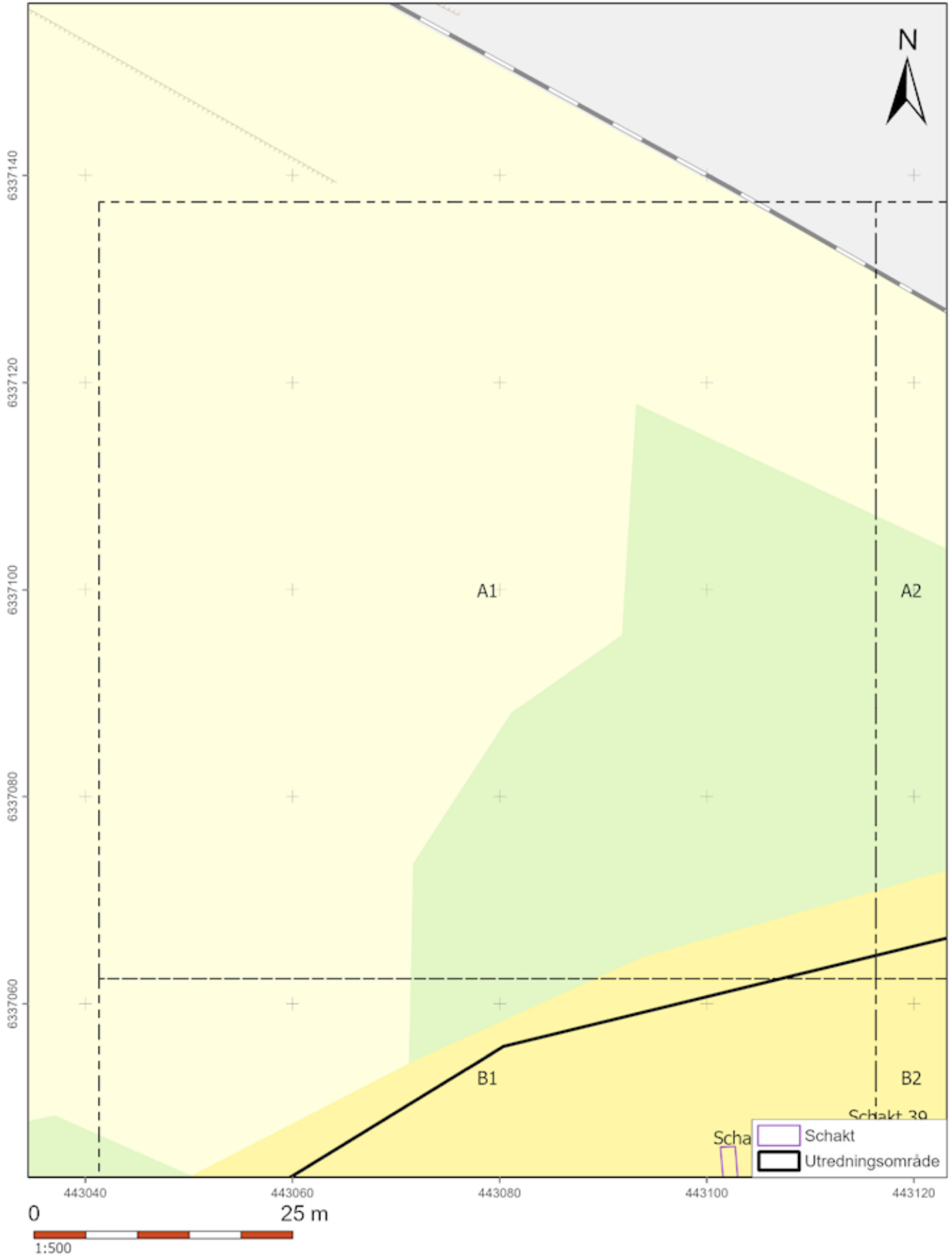
16	Schakt	Grävmaskin	14,8	1,4	0,4	20,4	Silt- och lerblandad ljusbrun-grå matjord. Ljust gul sandig siltig undergrund.
17	Schakt	Grävmaskin	18	1,5	0,4	25,0	Silt- och lerblandad ljusbrun-grå matjord. Ljust gul sandig siltig undergrund.
18	Schakt	Grävmaskin	16,8	1,4	0,4	22,9	Silt- och lerblandad ljusbrun-grå matjord. Sandig silt och lerstråk i botten.
19	Schakt	Grävmaskin	19	1,4	0,4	26,6	Silt- och lerblandad ljusbrun-grå matjord. Sandig silt och lerstråk i botten.
20	Schakt	Grävmaskin	17,9	1,5	0,4	27,6	Silt- och lerblandad ljusbrun-grå matjord. Sandig silt och lerstråk i botten.
21	Schakt	Grävmaskin	18	1,4	0,4	26,9	Silt- och lerblandad ljusbrun-grå matjord. Sandig siltig undergrund.
22	Schakt	Grävmaskin	16,3	1,5	0,4	23,6	Silt- och lerblandad ljusbrun-grå matjord. Sandig siltig undergrund.
23	Schakt	Grävmaskin	22	1,5	0,4	32,1	Silt- och lerblandad ljusbrun-grå matjord. Sandig silt och lerstråk i botten.
24	Schakt	Grävmaskin	13,3	1,5	0,4	25,8	Silt- och lerblandad ljusbrun-grå matjord. Sandig silt och lerstråk i botten.
25	Schakt	Grävmaskin	16,2	1,5	0,4	23,8	Silt- och lerblandad ljusbrun-grå matjord. Sandig silt och lerstråk i botten.
26	Schakt	Grävmaskin	15,3	1,5	0,4	21,9	Silt- och lerblandad ljusbrun-grå matjord. Sandig silt och kompakt lera i botten.
27	Schakt	Grävmaskin	15,3	1,4	0,4	21,2	Silt- och lerblandad ljusbrun-grå matjord. Sandig silt och lerstråk i botten.
28	Schakt	Grävmaskin	14,2	1,5	0,4	19,4	Silt- och lerblandad ljusbrun-grå matjord. Sandig silt och lerstråk i botten.
29	Schakt	Grävmaskin	14,3	1,7	0,4	24,7	Silt- och lerblandad ljusbrun-grå matjord. Sandig silt och kompakt lera i botten.
30	Schakt	Grävmaskin	15	1,4	0,4	20,0	Silt- och lerblandad ljusbrun-grå matjord. Sandig silt och lerstråk i botten.
31	Schakt	Grävmaskin	15,5	1,4	0,4	20,6	Silt- och lerblandad ljusbrun-grå matjord. Ljust gul sandig siltig undergrund, med lera i botten.
32	Schakt	Grävmaskin	15,7	1,4	0,4	20,7	Silt- och lerblandad ljusbrun-grå matjord. Ljust gul sandig siltig undergrund.
33	Schakt	Grävmaskin	15,5	1,5	0,4	22,9	Ljust brun siltig sand, med sandig undergrund
34	Schakt	Grävmaskin	13,8	1,5	0,4	23,2	Ljust brun siltig sand, med sandig undergrund
35	Schakt	Grävmaskin	16,2	1,5	0,4	20,7	Brun siltig sand
36	Schakt	Grävmaskin	14	1,4	0,4	18,3	Brun till brungrå siltig sand, med partier av lera i botten.
37	Schakt	Grävmaskin	14,6	1,5	0,4	22,2	Brun till brungrå siltig sand, med partier av lera i botten.
38	Schakt	Grävmaskin	14,2	1,5	0,4	21,8	Silt- och lerblandad ljusbrun-grå matjord. Ljust gul sandig siltig undergrund.
39	Schakt	Grävmaskin	13,6	1,4	0,4	17,1	Silt- och lerblandad ljusbrun-grå matjord. Ljust gul sandig siltig undergrund.
40	Schakt	Grävmaskin	15,7	1,4	0,4	23,1	Ljust brun siltig sand, med siltig-sandig undergrund
41	Schakt	Grävmaskin	13,8	1,4	0,4	18,6	Ljust brun siltig sand, med siltig-sandig undergrund
42	Schakt	Grävmaskin	14,3	1,4	0,4	19,2	Ljust brun siltig sand, med sandig undergrund
43	Schakt	Grävmaskin	19,5	1,5	0,4	30,9	Ljust brun siltig sand, med sandig undergrund
44	Schakt	Grävmaskin	14,3	1,4	0,4	20,5	Ljust brun siltig sand, med sandig undergrund

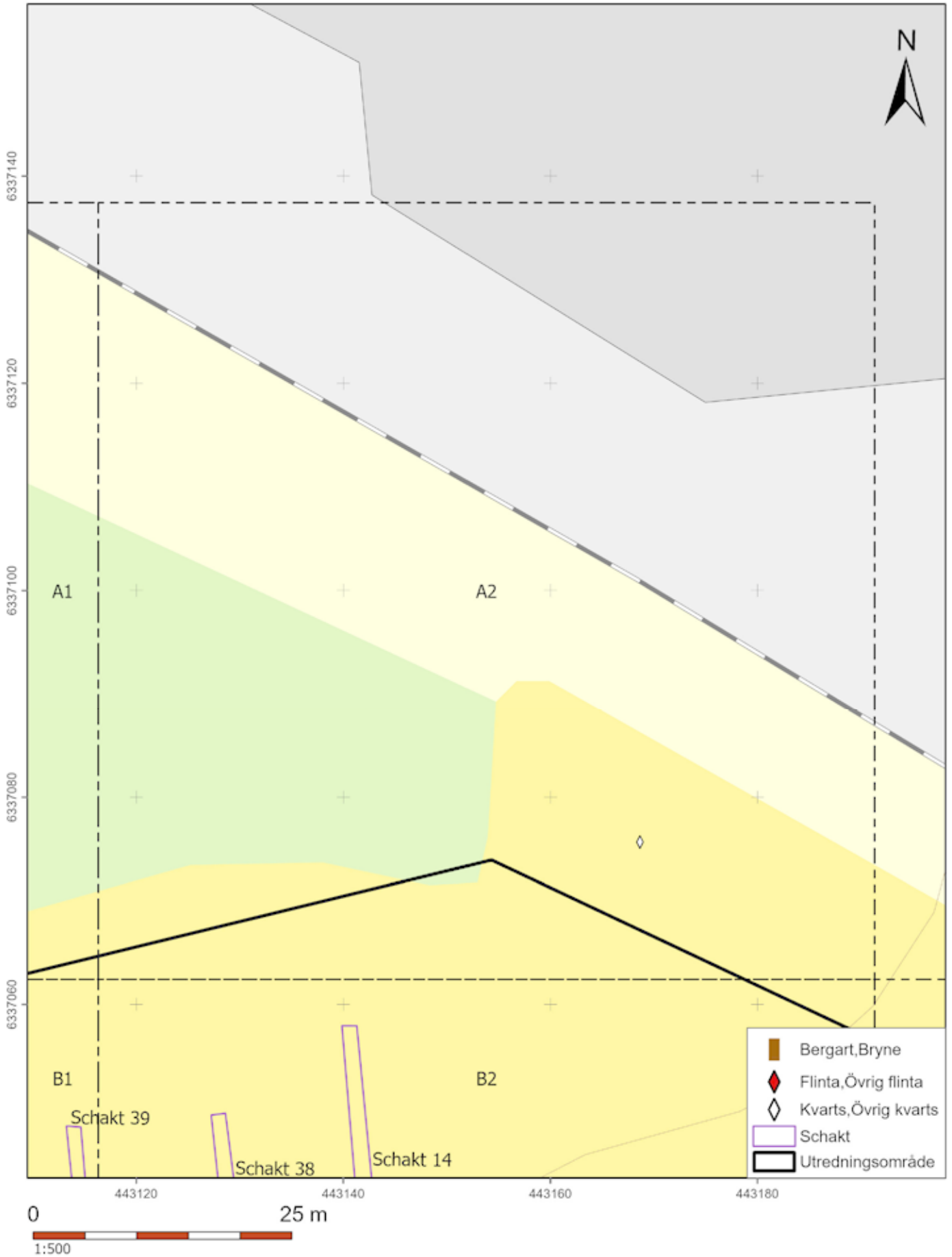
45	Schakt	Grävmaskin	14,2	1,5	0,4	21,0	Ljust brun siltig sand, med siltig-sandig undergrund
46	Schakt	Grävmaskin	13,5	1,4	0,4	18,5	Silt- och lerblandad ljusbrun-grå matjord. Ljust gul sandig siltig undergrund.
47	Schakt	Grävmaskin	15	1,5	0,4	23,6	Ljust brun siltig sand, med sandig undergrund
48	Schakt	Grävmaskin	12	1,5	0,4	17,8	Ljust brun siltig sand, med sandig undergrund
49	Schakt	Grävmaskin	13	1,4	0,4	17,8	Ljust brun siltig sand, med sandig undergrund
50	Schakt	Grävmaskin	13,7	1,4	0,4	19,2	Mörkt brungrå siltig sand, med partier av lera i botten.
51	Schakt	Grävmaskin	11,4	1,4	0,4	15,8	Mörkt brungrå siltig sand, med partier av lera i botten.
52	Schakt	Grävmaskin	13	1,4	0,4	18,1	Mörkt brungrå siltig sand, med partier av lera i botten.
53	Schakt	Grävmaskin	14	1,6 - 6,8	0,4	54,0	Mörkt brungrå humös siltig sand, med partier av lera i botten. Undergrunden fin ljus sand. Anläggningar i form av hyddbotten och härdrest.
54	Schakt	Grävmaskin	13,3	1,4	0,4	18,9	Mörkt brungrå siltig sand, med partier av lera i botten.
55	Schakt	Grävmaskin	11,7	1,4	0,4	15,7	Mörkt brungrå siltig sand, med partier av lera i botten.
56	Schakt	Grävmaskin	14	1,4	0,4	16,7	Mörkt brungrå humös siltig sand, med partier av lera i botten. Undergrunden fin ljus sand.
57	Schakt	Grävmaskin	15	1,4	0,4	17,3	Mörkt brungrå humös siltig sand, med partier av lera i botten. Undergrunden fin ljus sand.
58	Schakt	Grävmaskin	11,3	1,5	0,4	17,9	Mörkt brungrå humös siltig sand, med partier av lera i botten. Undergrunden fin ljus sand.
59	Schakt	Grävmaskin	14,4	1,4	0,4	18,4	Mörkt brungrå humös siltig sand, med partier av lera i botten.
60	Schakt	Grävmaskin	12	1,5	0,4	17,1	Ljust brun siltig sand, med sandig undergrund
61	Schakt	Grävmaskin	12,2	1,5	0,4	18,0	Ljust brun siltig sand, med sandig undergrund

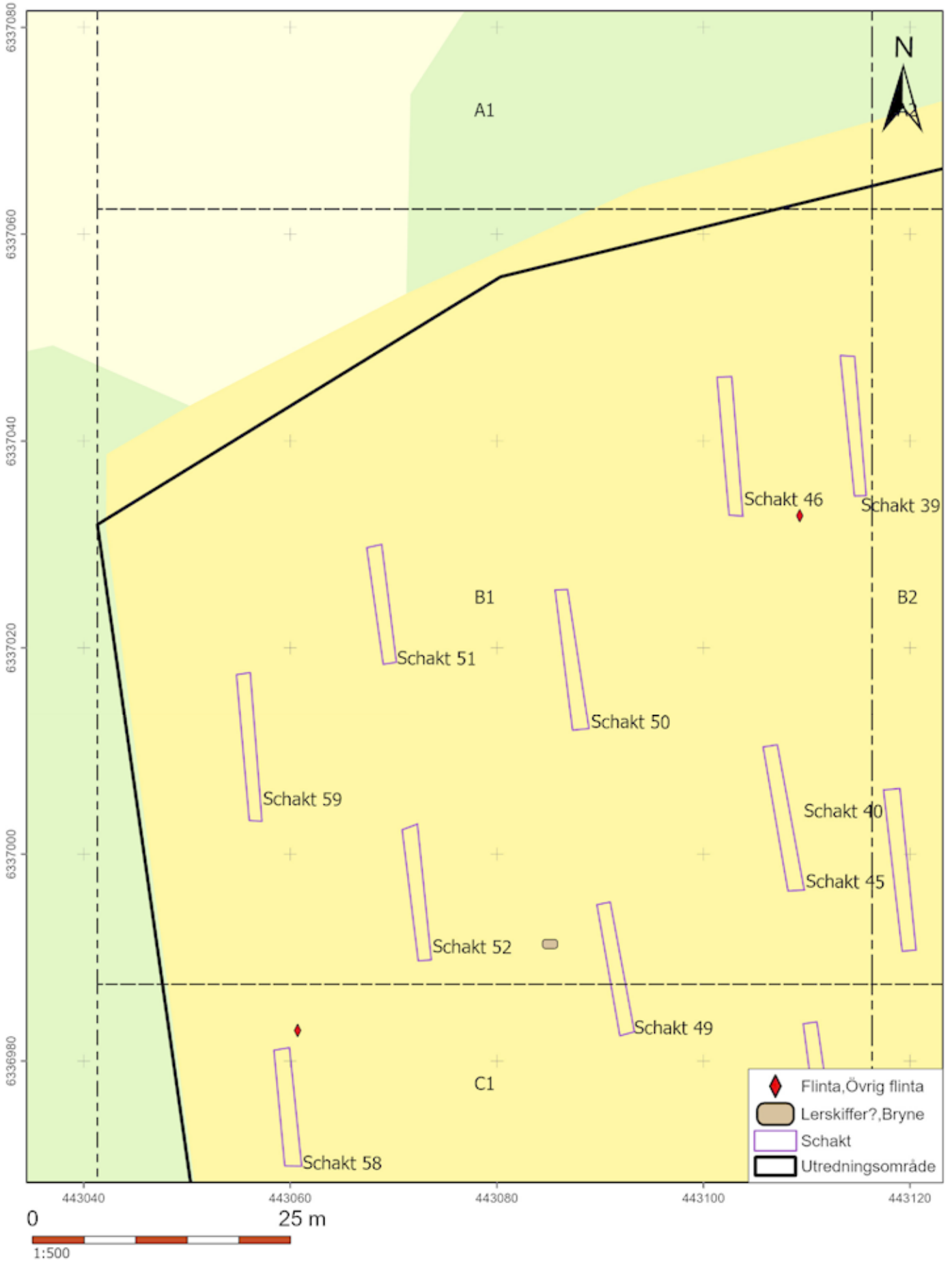
Bilaga 3. Kartserie

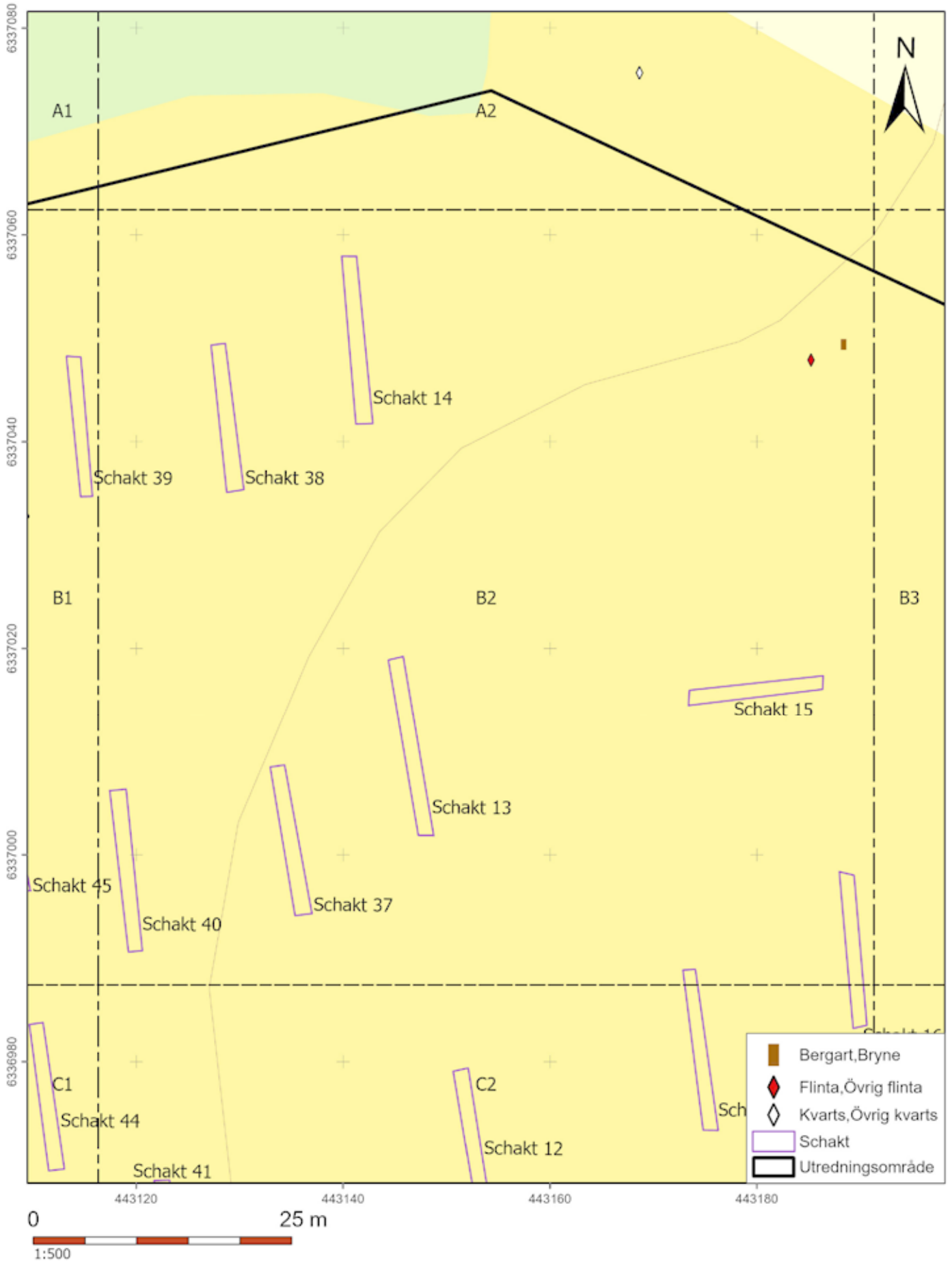

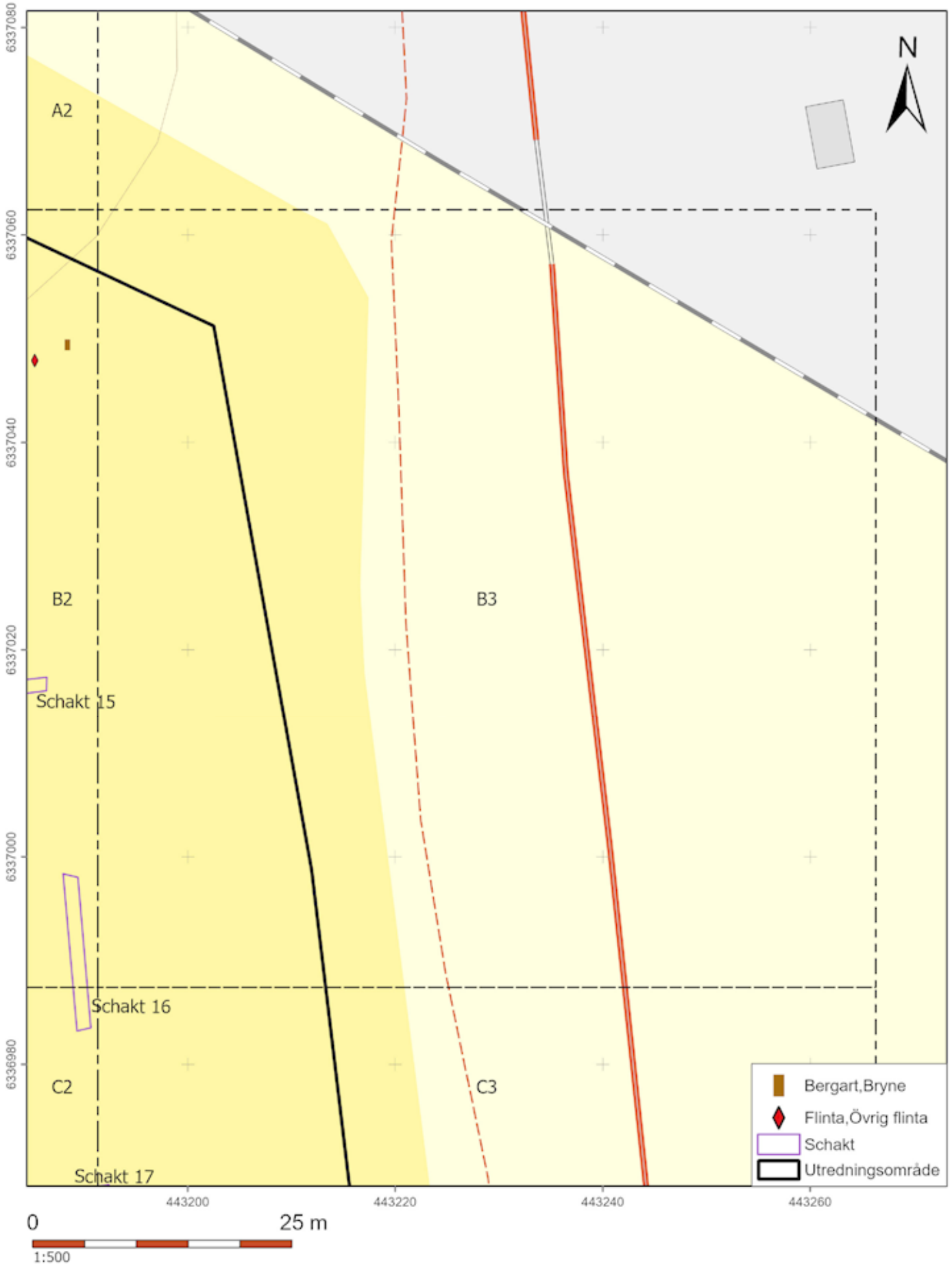
150-meterskurvan sträcker sig i nord-sydlig riktning genom utredningsområdet.

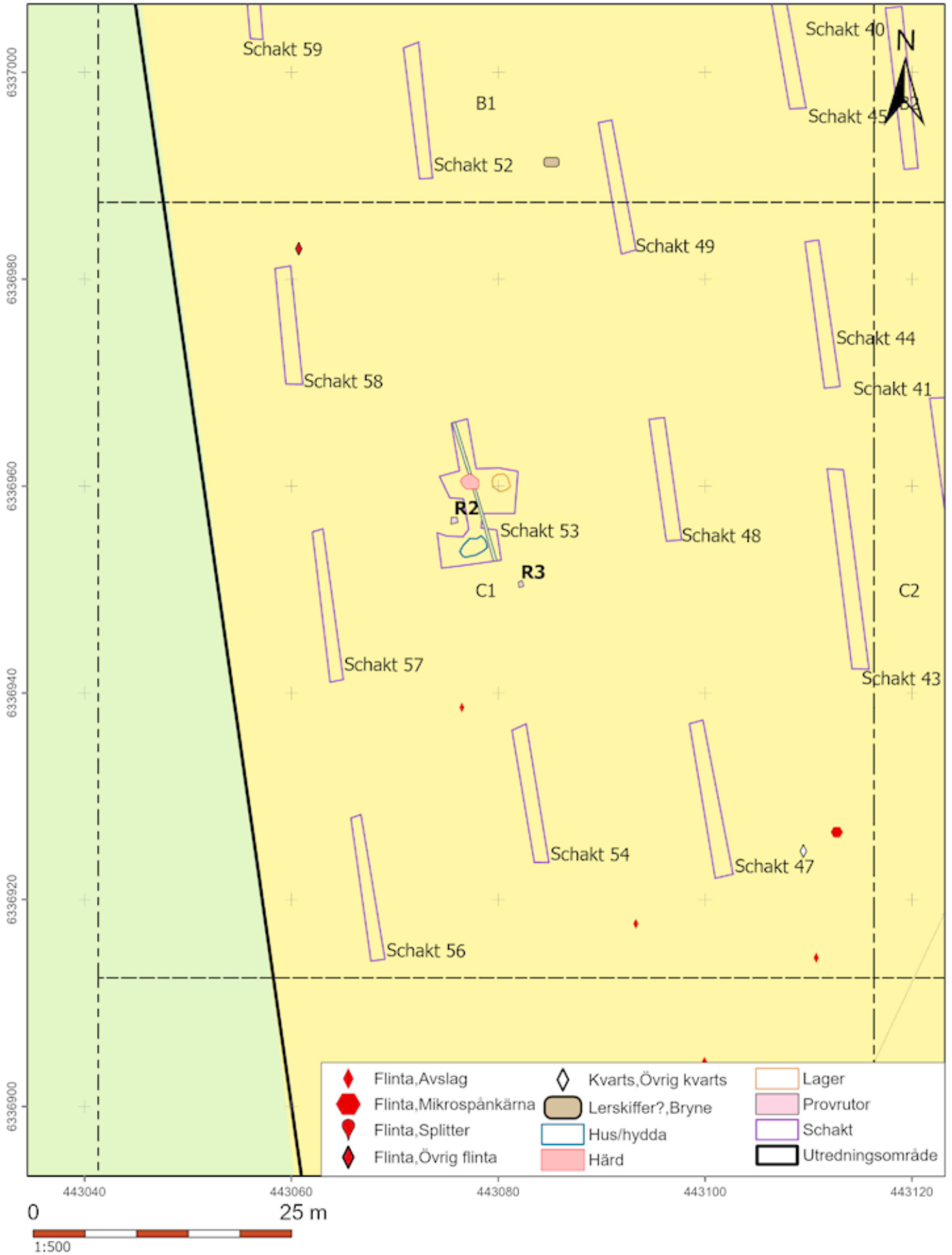

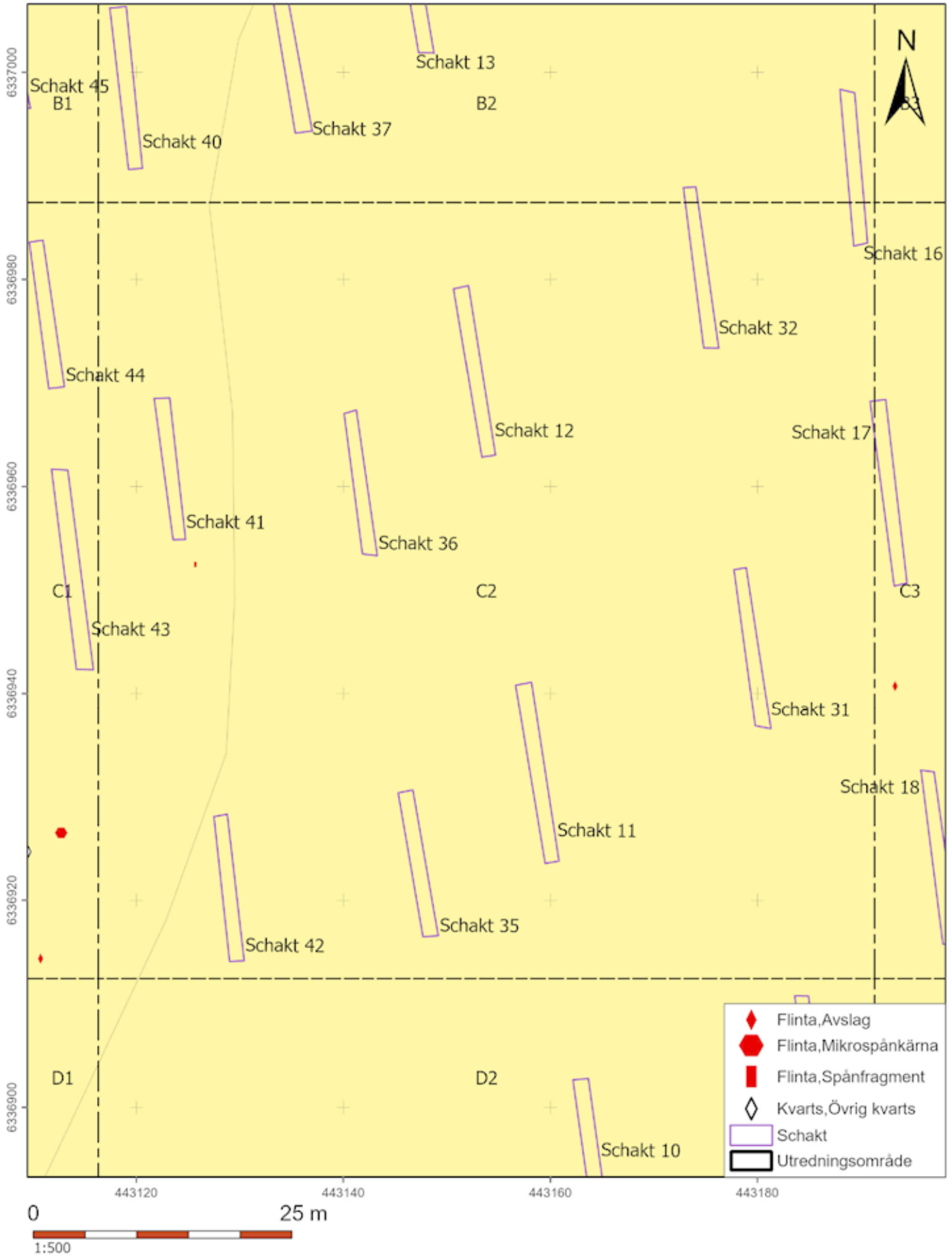

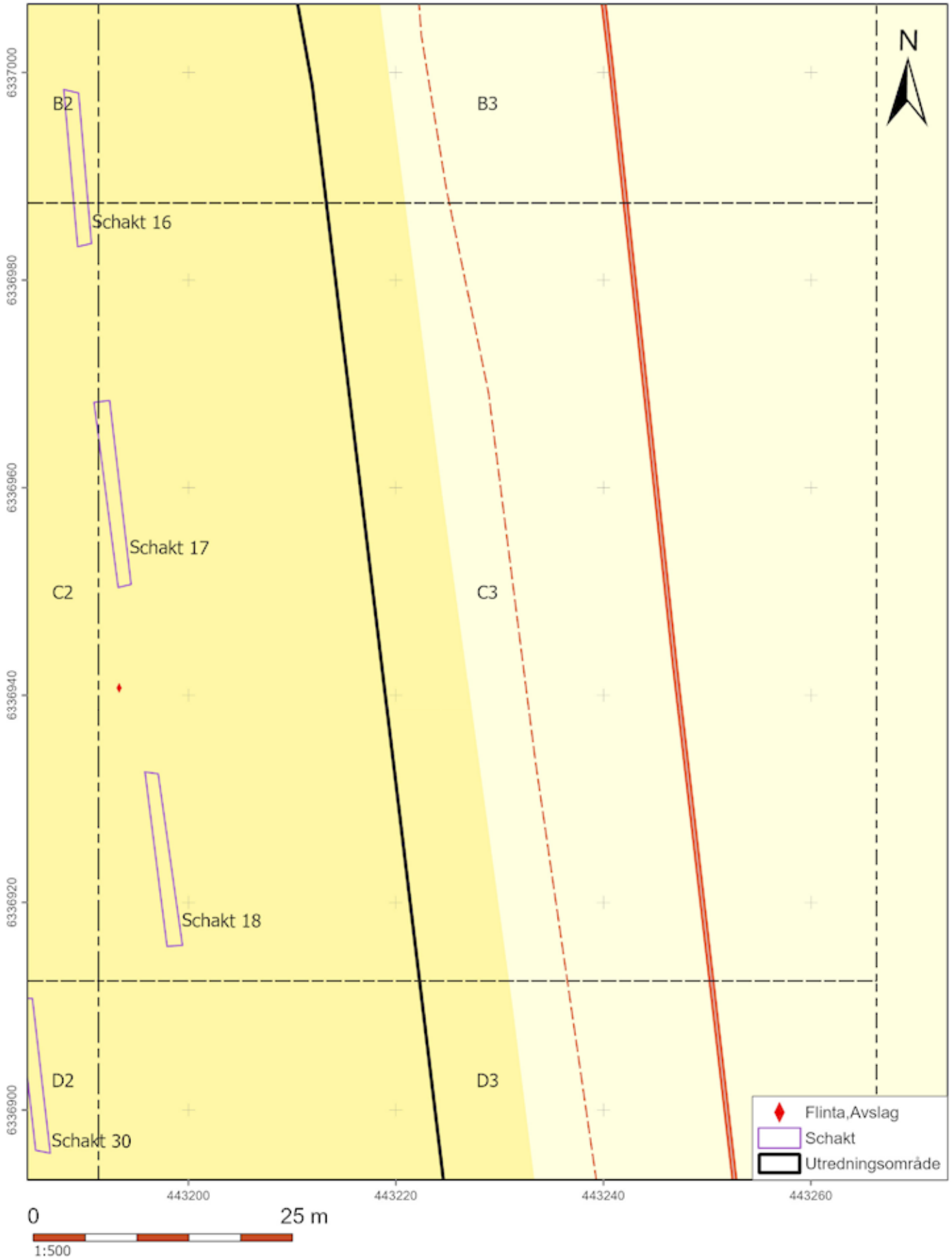

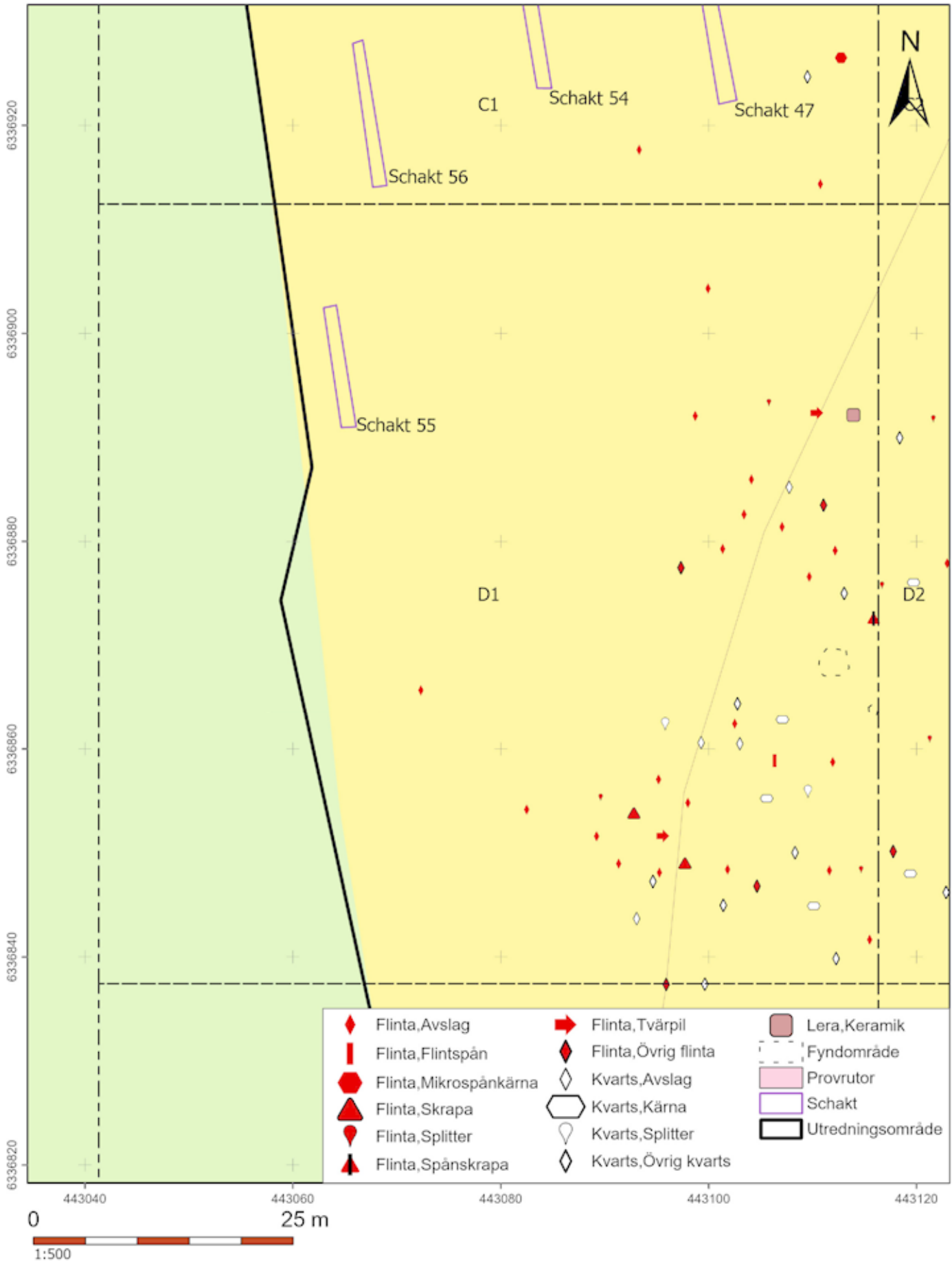

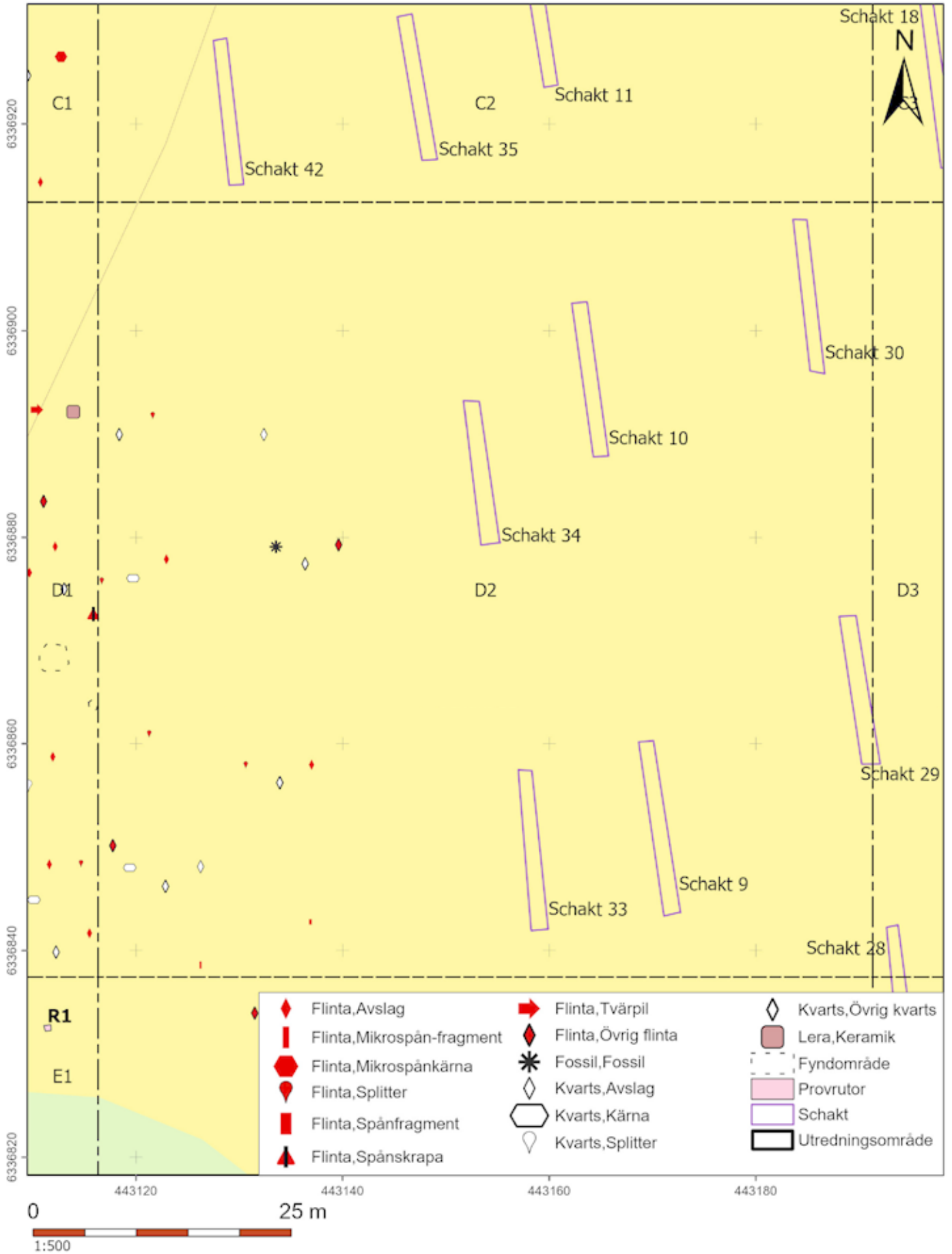

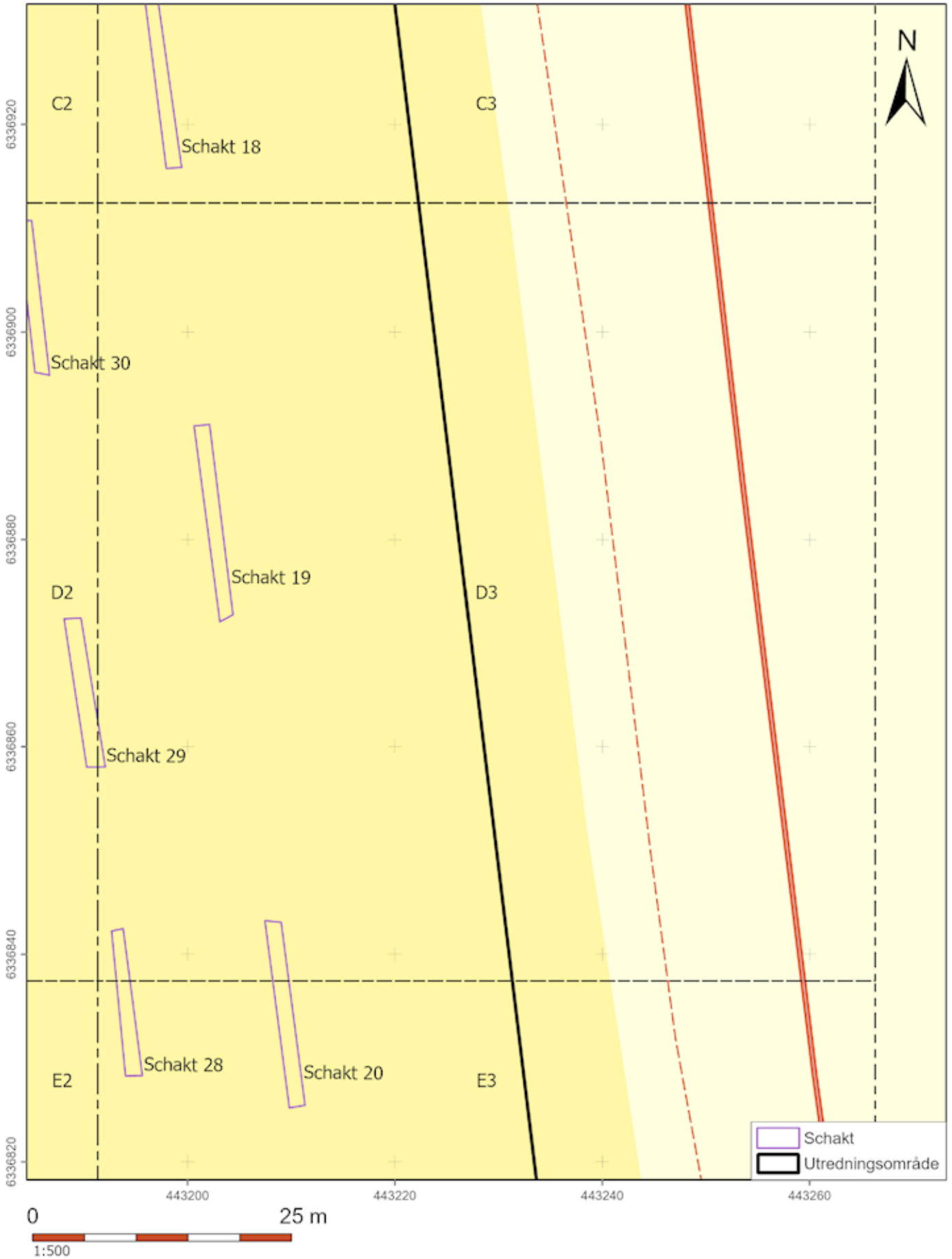

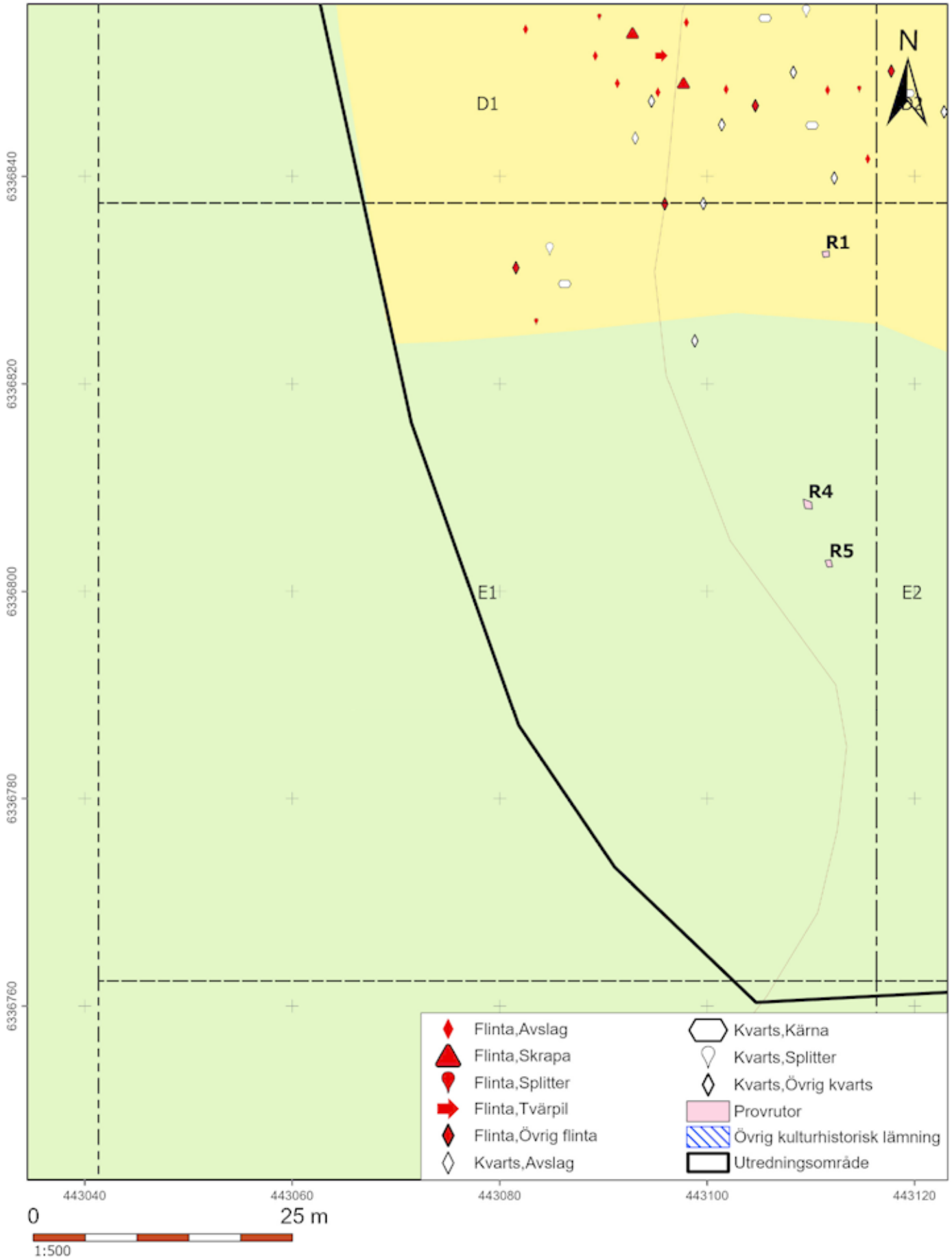

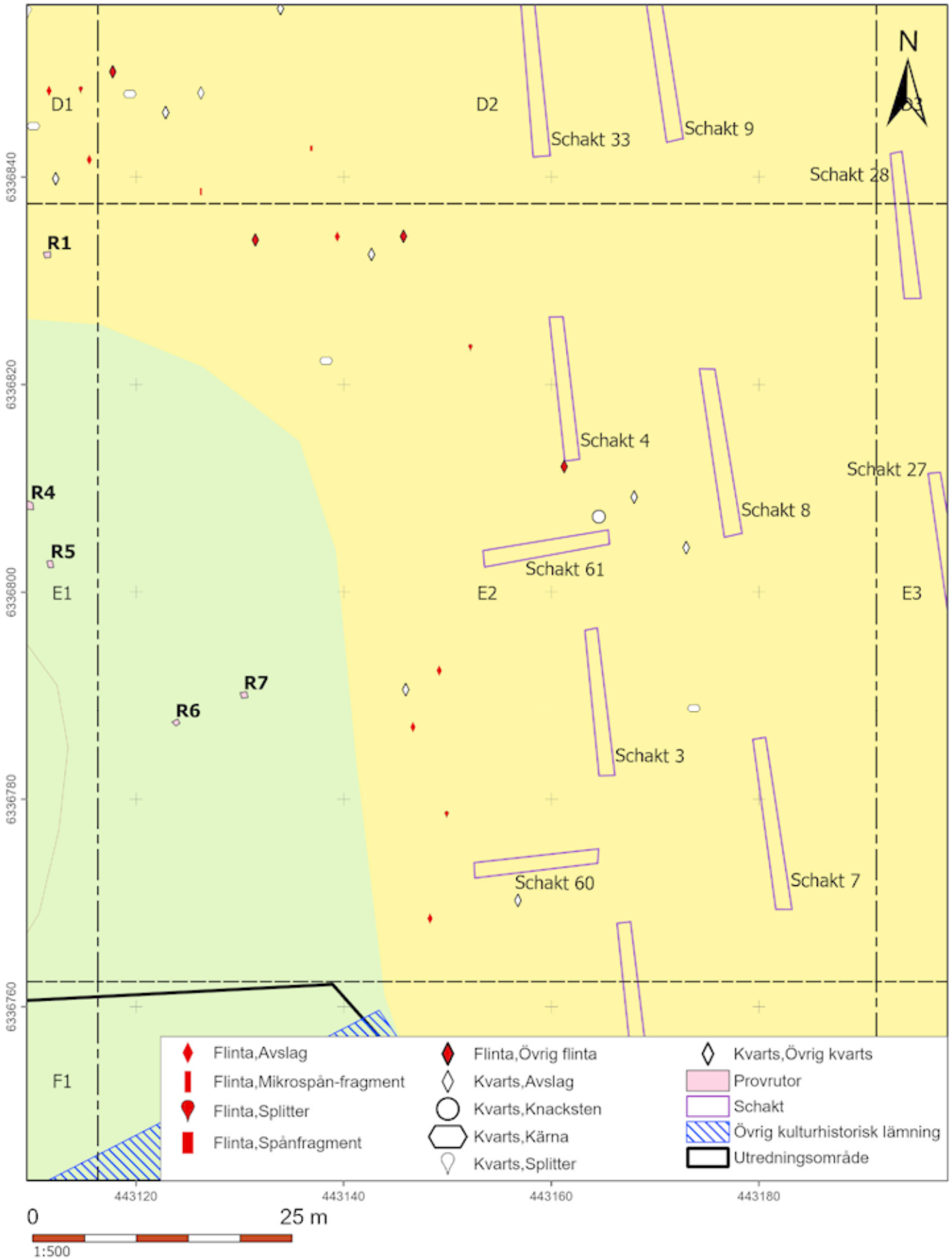

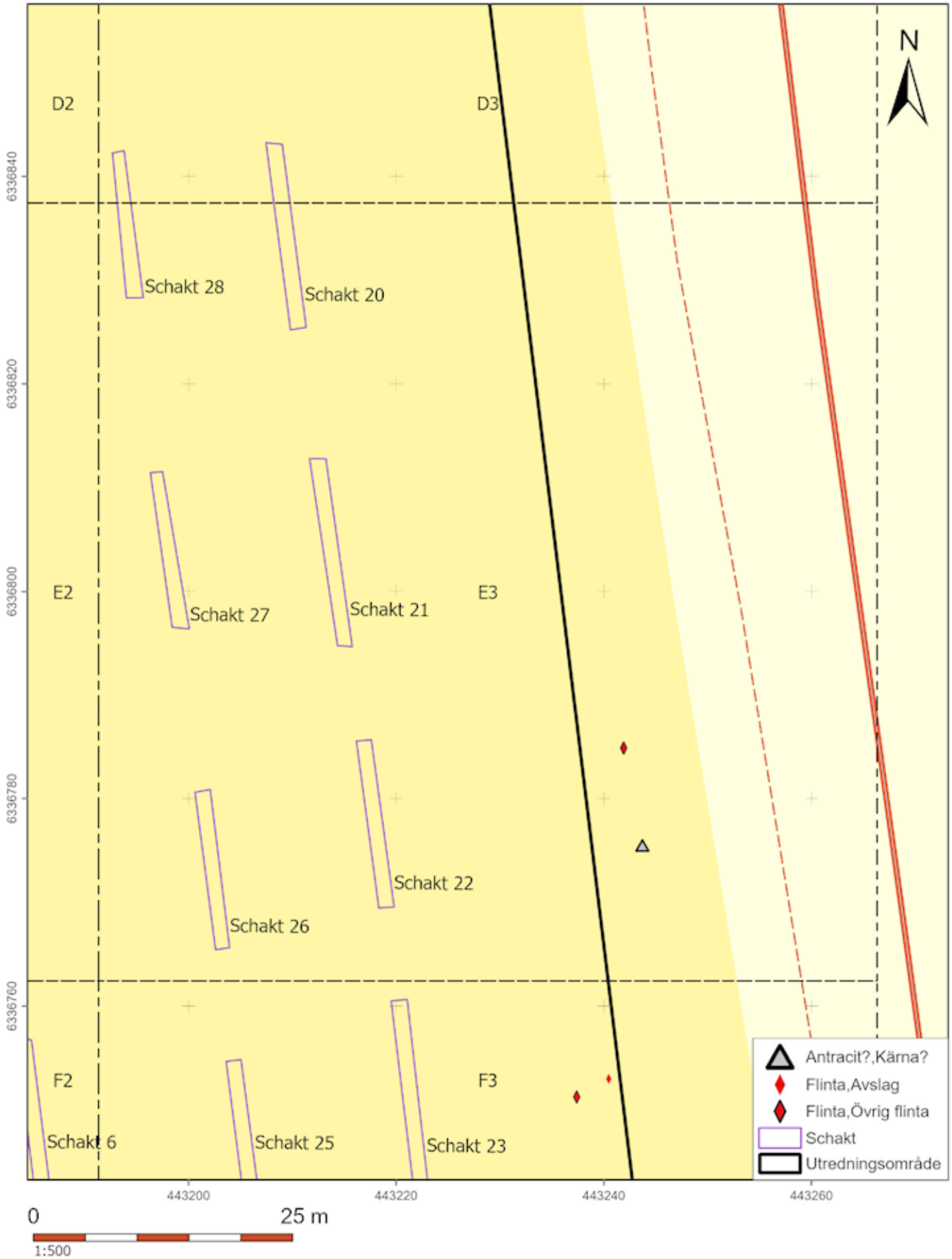

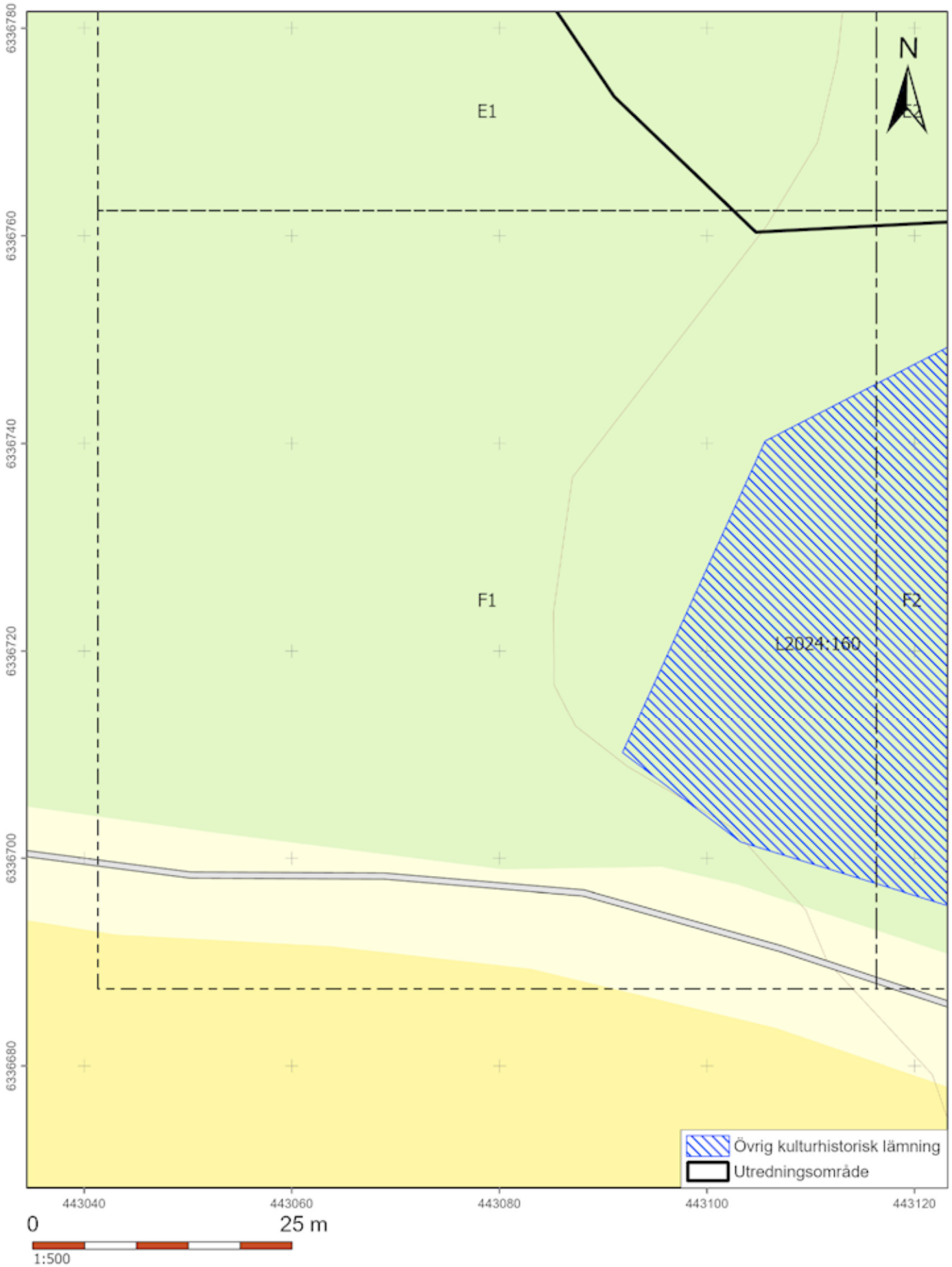

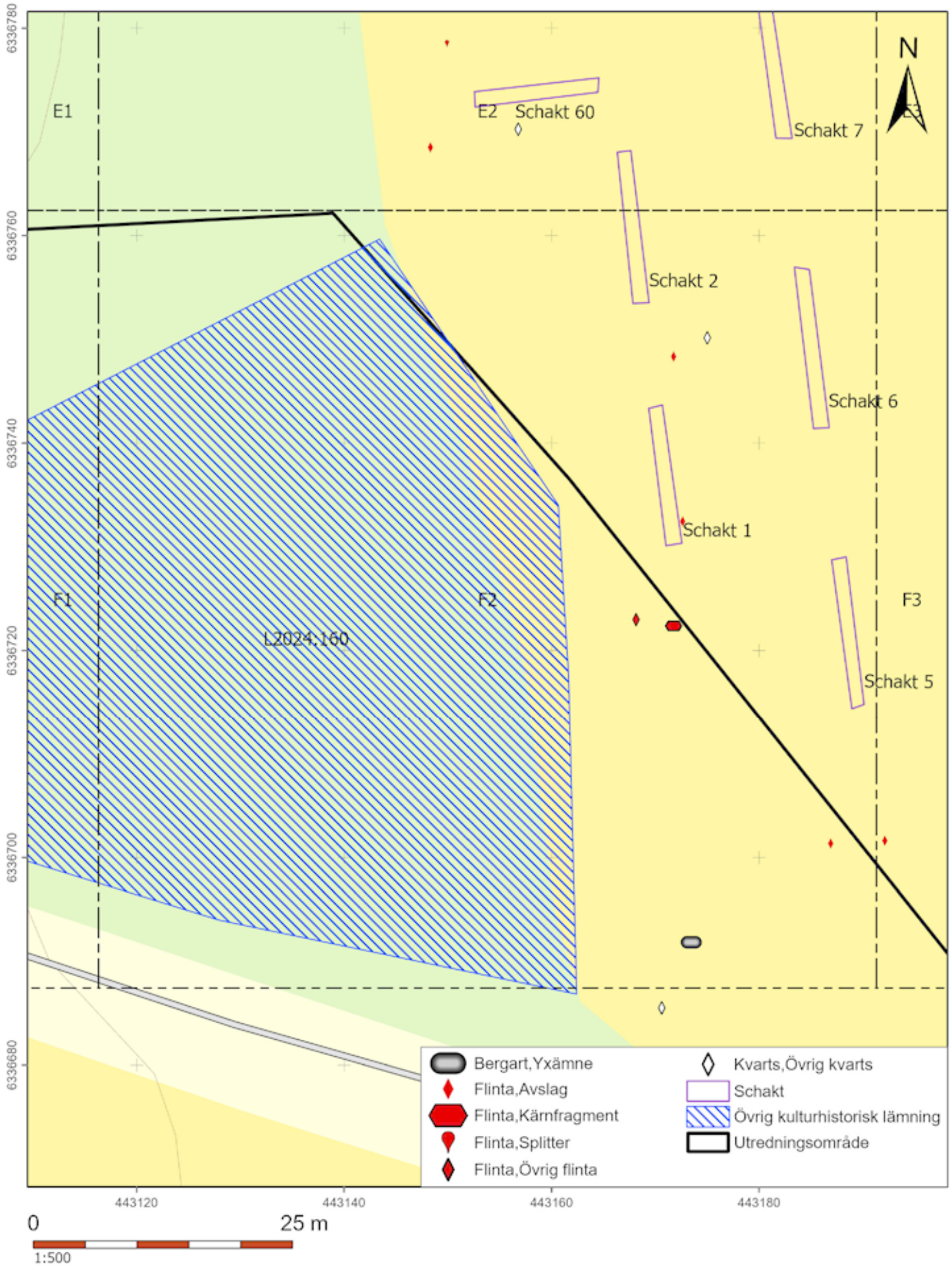

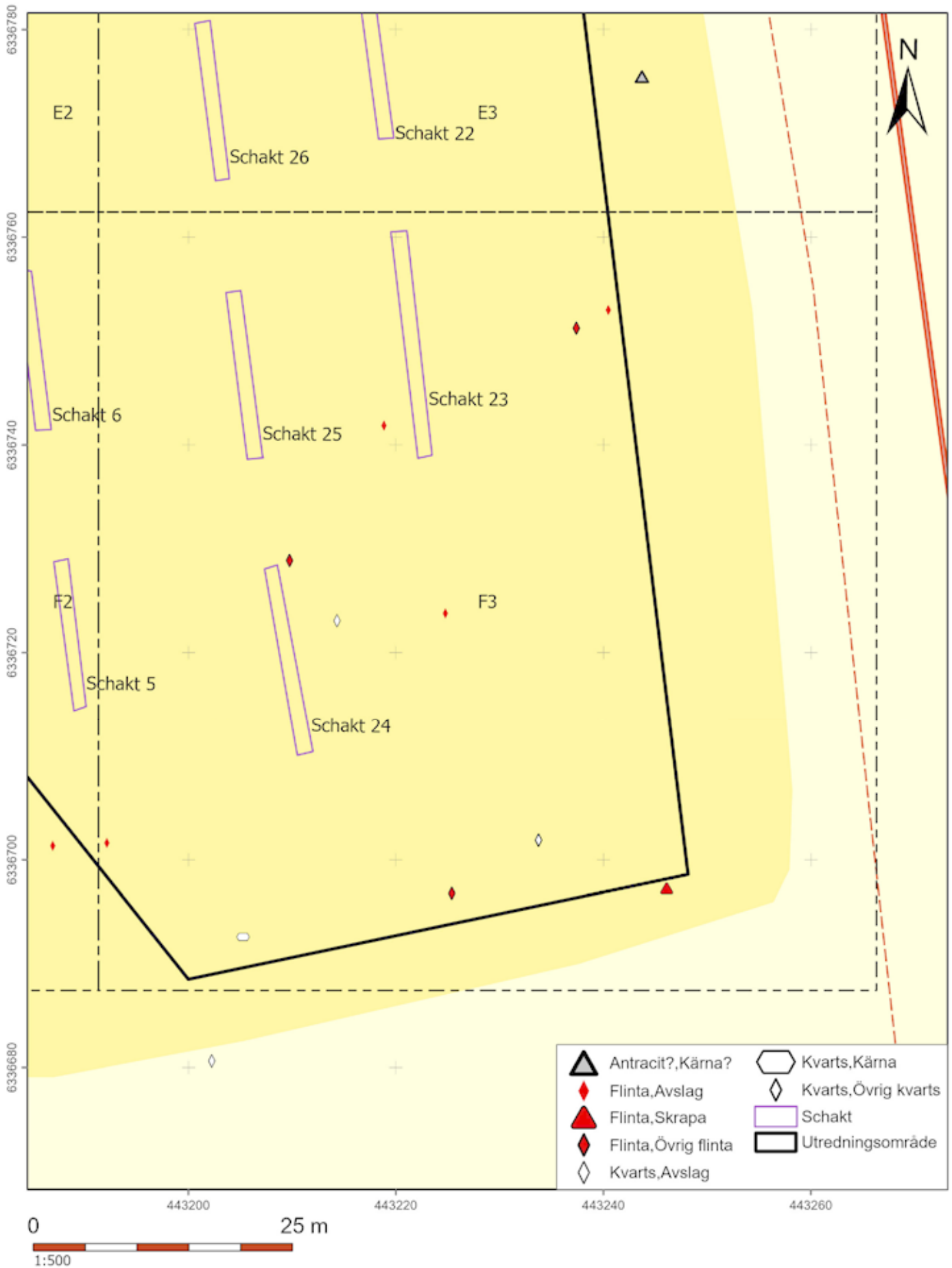

Under juli 2024 genomförde Jönköpings läns museum en arkeologisk utredning, steg 2, på fastigheten Rörstorp 6:31 med flera, Värnamo socken och kommun, med anledning av detaljplanering av området. Området hade under utredningen, steg 1, identifierats som ett boplatsläge. Utredningsområdet är beläget strax söder om Värnamo tätort, och omfattade cirka 5,4 hektar, och området bestod framförallt av åker.

Inom utredningsområdet påträffades 130 fynd av framförallt flinta och kvarts, och utifrån spridningsbilden av fynden så kan det konstateras att det rör sig om en relativt stor stenåldersboplats.

